Poštni urad 9021 Celovec — Verlagspostamt 9021 Klagenfurt Izhaja v Celovcu — Erscheinungsort Klagenfurt Posamezni izvod 1.50 šil., mesečna naročnina 5 šilingov P. b. b.

SLOVENSKI vestnik

Letnik XXVI. Celovec, petek, 19. februar 1971 Štev. 7 (1492)

Da se na Koroškem marsikaj, kar je kakorkoli povezano z dejstvom, da v deželi živi tudi slovenska narodnostna skupnost, meri z različnimi merili, je že stara resnica. To zelo zgovorno potrjujejo tudi najnovejši dogodki.

Ko so neznani storilci z „napisnimi akcijami" podkrepili zahtevo po dvojezičnih krajevnih napisih, se ob-

Dvojna merila

likovalcem javnega mnenja nikakor ni porodila misel, da gre pri teh akcijah morda za opozorilo na neizpolnjena določila državne pogodbe. Ne, za take možnosti v njihovi „objektivnosti" ni prostora. V en glas so zakričali, da so na delu „slovenski ekstremisti", ki da ogrožajo mir v deželi; zato jih je treba hitro izslediti (saj je njihov krog menda zelo majhen in splošno znan!) in eksemplarično kaznovati.

Komaj teden dni po zadnji napisni akciji so bili „na delu" drugi neznani storilci, ki so v nekaterih krajih velikovškega in celovškega okraja z lepaki zahtevali, da je pred namestitvijo dvojezičnih krajevnih napisov treba izvesti ugotavljanje manjšine. Toda tokrat tisti, ki so še nekaj dni prej očitali varnostnim oblastem, da nočejo izslediti „slovenskih ekstremistov", v plakatni akciji ne vidijo izzivanja in kaljenja miru, kakor tudi v storilcih ne obsojajo „ekstremistov". Nasprotno, vse izgleda, kakor da bi v tem primeru šlo za bogu — pardon! — domovini dopadljivo dejanje.

Res čudna so pota, ki jih v takih vprašanjih hodijo oblikovalci javnega mnenja na Koroškem in v Avstriji. S pravkar omenjenim primerom merjenja z različnimi merili pa njihova „objektivnost" še ni izčrpana, sega še dalje, tudi na področje perfidnega obrekovanja. Drugače namreč ni mogoče razumeti „namigavanj", kot jih vsebuje na primer članek „Zündler am Werk" v dunajski Die Presse. Tudi v tem „neodvisnem časopisu za Avstrijo" je govora o „ekstremistih" in v neposredni povezavi z napisnimi akcijami so omenjeni tudi „prvi še nepojasnjeni majhni dinamitski atentati" na južnem Koroškem.

Ali ni to skrajno neodgovorna taktika, preračunana na to, da večina bralcev podrobnosti ne pozna? Čeprav je bilo uradno ugotovljeno, da omenjeni atentati niso imeli nobenega političnega ozadja (zagrešili so jih nižje avstrijski gojenci boroveljske puškarske šole!), morajo v povezavi z „akcijami" ekstremistov („za katere mnogo govori, da gre za mlade slovenske Avstrijce") v javnosti nujno ustvariti vtis, da je vse to delo enih in istih, z drugimi besedami: Slovenci terorizirajo Koroško.

V tem smislu oblikovati javno mnenje pa je očitno namen takih in podobnih člankov. Kajti tako manipuliranemu javnemu mnenju potem tudi ni težko govoriti o „neutemeljenosti" slovenskih zahtev, ga ni težko „prepričevati" o potrebi ugotavljanja manjšine, mu ni težko vsiljevati „argumente" proti manjšini in njenim upravičenim zahtevam itd.

Toda zastopniki takih dvojnih meril bi se morali zavedati, da s svojim početjem prav nič ne prispevajo k razčiščenju stvari, ki jih nasprotno le še zaostrujejo ter ustvarjajo nova žarišča, nove vzroke za akcije, katere potem vedno bolj zastrupljajo odnose med različnimi bodisi političnimi bodisi narodnimi skupinami.

Nov korak na poti k razorožitvi

Prejšnji teden so hkrati v Moskvi, Londonu in Washingtonu, torej v glavnih mestih treh „atomskih držav", podpisali mednarodno pogodbo, ki prepoveduje uporabo atomskega orožja za množično uničevanje na morskem dnu izven dvanajstmiljskega pasu teritorialnih voda. Pogodba je sad dolgotrajnih pogajanj v okviru Združenih narodov ter jo splošno ocenjujejo kot prvi korak k resnejšim sporazumom o omejevanju strateškega oboroževanja oziroma v daljši perspektivi k splošni in popolni razorožitvi.

O pomenu tega čeprav le delnega sporazuma govori že dejstvo, da se je slovesnega podpisovanja pogodbe v Moskvi udeležil tudi predsednik sovjetske vlade Aleksej Kosigin, ki je prav tako poudaril, da gre pri tem za nov delni korak na poti k razorožitvi. V svojem govoru je dejal, da si Sovjetska zveza vztrajno prizadeva za prepoved jedrskega, kemičnega in bakteriološkega orožja, za odstranjevanje tujih vojaških oporišč in za rešitev vprašanj razorožitve.

Pri podpisovanju pogodbe v Washingtonu je bil navzoč tudi predsednik Nixon, ki je menil, da gre za skromen, istočasno pa pomemben korak h končnemu cilju, da bi nadzorovali celotno atomsko oborožitev na našem planetu. Omenil je enoletna pogajanja med Ameriko in Sovjetsko zvezo o sporazumu za omejevanje strateškega oboroževanja ter izrazil željo, da bi bila ta pogajanja uspešna.

V Londonu pa je bila pogodba podpisana v navzočnosti predsednika britanske vlade Edwarda Heatha, kateri je povedal, da mora pogodbo ratificirati najmanj 22 držav, da bo postala pravomočna. Zato je pozval druge države, da se pridružijo pogodbi.

Politični opazovalci v zvezi s to pogodbo opozarjajo na dejstvo, da se ji nista pridružili preostali atomski državi — Francija in LR Kitajska. Kljub temu pa prevladuje mnenje, da je pogodba tudi kljub raznim „pomanjkljivostim" razveseljiv dogodek. Vsebinsko se pogodba ne nanaša na atomske podmornice, ki jih imata Amerika in Sovjetska zveza, ker gre v tem primeru za gibljiva podvodna sredstva. Sicer pa pogodba obvezuje tri atomske države-podpisnice, da nadaljujejo z diplomatskimi pogovori za dosego sporazuma, s katerim bi bilo morsko dno sploh izvzeto iz oborožitvene tekme.

Skrb za manjšine

Pred nedavnim sta se v Benetkah sešla jugoslovanski državni sekretar za zunanje zadeve Mirko Tepavac in italijanski zunanji minister Aldo Moro. Pri razgovorih sta ugotovila, da obstajajo pogoji za poglobitev prijateljstva in za spodbujanje čimbolj plodnega sodelovanja med obema državama.

Kakor je iz skupnega sporočila razvidno, sta posebno pozornost posvetila etničnim manjšinam. V imenu svojih vlad sta obljubila, da bosta manjšini v obeh državah uživali največjo možno zaščito.

To zagotovilo so z zadovoljstvom vzeli na znanje tudi Slovenci v Italiji, ki pa po svojih dolgoletnih izkušnjah zdaj seveda upravičeno pričakujejo, da bodo lepim besedam in obljubam končno sledila tudi ustrezna dejanja.

ZVEZA SLOVENSKIH ORGANIZACIJ NA KOROŠKEM
9020 Celovec-Klagenfurt, Gasometergasse 10

V A B I L O

Nadzorni in Upravni odbor ZSO sklicujeta za soboto 27. februarja 1971 s pričetkom ob 14. uri v dvorani IV Delavske zbornice v Celovcu

ZBOROVANJE

na katerem bomo zavzeli stališče do trenutnega narodno-političnega položaja slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem.

Vabimo Vas, da se tega važnega zborovanja v interesu uveljavljanja naših pravic zanesljivo udeležite.

Vstop samo z vabilom!

Karel Prušnik, l. r.
predsednik Nadzornega odbora

dr. Franci Zwitter, l. r.
predsednik Upravnega odbora

Kdo ogroža obstoj Avstrije?

V ponedeljek se je zglasila pri zveznem kanclerju dr. Kreiskem na Dunaju delegacija koroškega Heimatdiensta, v kateri so bili tudi predstavniki tako imenovanih vindišarjev oz. — kakor je rečeno v tozadevnem poročilu avstrijske tiskovne agencije APA — „Slovenci tiste skupine, ki se imenujejo Windische".

Iz omenjenega poročila povzemamo, da je kancler Kreisky po enournem razgovoru, med katerim so obravnavali razne probleme južne Koroške, zagotovil, da se Avstrija napram vsaki manjšini ne poslužuje le same po sebi razumljive strpnosti in strogo ravna po načelih pravne države, marveč bodo izpolnjene tudi vse mednarodne obveznosti. Trudi se za izravnavo tam, kjer obstajajo določene napetosti, vendar ne dopušča ničesar, kar bi privedlo do spremembe ustroja Avstrije kot zvezne države; zaskrbljenost v tem oziru je povsem neutemeljena.

Pri tej izjavi, ki nedvomno predstavlja kanclerjev odgovor na izvajanja članov delegacije, vzbuja pozornost zlasti zadnji del. Ta odgovor sicer verjetno precej ohladi vroče glave koroških nacionalistov, toda hkrati kaže, da je moral nekdo kanclerja prepričevati o „nevarnosti", ki da grozi Avstriji.

Tukaj bi bilo vsekakor zanimivo vedeti, koga je delegacija Heimatdiensta pri kanclerju osumila oz. obtožila protidržavnosti. Na jasnem odgovoru smo zainteresirani predvsem koroški Slovenci, ki smo ravno s te strani doživeli že marsikaj — vse od najrazličnejših oblik hujskanja in blatenja preko očitkov iredente in izdajanja domovine pa tja do odkrite grožnje s popolnim uničenjem.

Razjasnjena stališča v takih vprašanjih pa bi bila v korist tudi razvoju v deželi. Sumničenja in podtikavanja namreč ne prispevajo k medsebojnemu zaupanju in razumevanju, marveč nasprotno le še bolj zastrupljajo in zaostrujejo odnose med obema narodoma in spravljajo v nevarnost vse tisto, kar naj bi končno privedlo do resničnega mirnega in enakopravnega sožitja v deželi.

DESET LET OSVOBODILNE VOJSKE

V Južnem Vietnamu slavijo 10. obletnico združitve odporniških oboroženih sil in ustanovitve narodno-osvobodilne vojske Južnega Vietnama. Vrhovni poveljnik južnovietnamskih osvobodilnih sil Nguyen Thi Dinh je za to priložnost izjavil, da so osvobodilne enote odločene uresničiti poslanico pokojnega predsednika Ho Ši Minha, ki se glasi: „Vse tako dolgo, dokler bo v naši domovini en agresorski vojak, se moramo boriti, dokler ga ne izženemo." Jubilej južnovietnamske osvobodilne vojske pa so praznovali tudi v Severnem Vietnamu in je časopis Nan Dan v tej zvezi zapisal, da je najnovejša invazija v Indokini (v Laosu — op. ured.) „avantura iz strahu in zmede zaradi neuspeha politike vietnamizacije vojne".

Desetletno delovanje narodno-osvobodilne vojske nedvomno potrjuje pravilnost politične in vojaške usmeritve južnovietnamske narodnoosvobodilne fronte. Čeprav so Američani skoncentrirali v Južnem Vietnamu več kot pol milijona svojih vojakov, da niti ne govorimo o vseh vojaških enotah, ki so jih pripevali „zavezniki" in predvsem protiljudski režim v Saigonu, vsem skupaj ni uspelo, da bi zlomili odpor ljudstva, ki se v svojem pravičnem boju za svobodo in neodvisnost ne ustraši nobenih žrtev.

Narodnoosvobodilno gibanje potrjuje v njegovem boju tudi dejstvo, da so Amerika in njeni privrženci v zadnjih letih morali spoznati in priznati neuspešnost svojih prizadevanj. Tako imenovana „vietnamizacija" vojne v Indokini namreč ni nič drugega kot poskus prikrivanja poraza, ki ga je doživel Washington v Vietnamu. In tudi širjenje vojnih operacij iz Vietnama najprej na Kambodžo in zdaj še na Laos je v resnici le akcija brezupa, ki pa problema kot takega ne bo privedla niti za korak bliže k rešitvi.

Največji uspeh, ki ga je zabeležilo južnovietnamsko narodnoosvobodilno gibanje v zadnjih desetih letih, pa je nedvomno moralna zmaga. Zmaga namreč v tem smislu, da se je svetovno javno mnenje očitno preusmerilo v podporo južnovietnamskemu ljudstvu, s tem pa hkrati v škodo ugledu Amerike, ki je izpostavljena čedalje pogostejšim ostrim in najostrejšim obsodbam vseh svobodoljubnih narodov — vključno velike večine ameriškega ljudstva.

Slovenska prosvetna zveza v Celovcu

vabi na

PREŠERNOVO PROSLAVO

ki bo v petek 26. februarja 1971 ob 20. uri v modri dvorani Doma glasbe v Celovcu.

Na prireditvi bodo sodelovali znani slovenski operni solisti sopranistka Vilma BUKOVČEVA, altistka Božena GLAVAKOVA, tenorist Rudolf FRANCL in basist Ladko KOROŠEC, spremljala pa jih bo pianistka Zdenka LUKEC.

O Prešernu in njegovem delu bo govoril znani prešernoslovec in ravnatelj Prešernovega muzeja v Kranju Črtomir ZOREC.

Ljubitelji slovenske kulture in umetnosti prisrčno vabljeni, da se udeležijo prireditve v počastitev slovenskega kulturnega praznika.

Odbor

Kaj je resnica?

Vprašanje se nanaša na stališče ÖVP do tako imenovanega ugotavljanja manjšine. V tem pogledu je bilo namreč s strani ÖVP slišati že toliko različnih izjav, da verjetno nihče več ne ve, kaj je resnica. Samo dva primera:

● V Tedniku smo svoječasno brali, kako so z veseljem jemali na znanje pismo predsednika kluba ÖVP-jevskih poslancev prof dr. Korena Narodnemu svetu koroških Slovencev z zagotovilom, da ÖVP ne bo podprla morebitne pobude FPÖ glede ugotavljanja manjšine.

● V Salzburger Nachrichten pa zdaj beremo v poročilu o razgovoru, ki sta ga imela predsednik ÖVP Withalm in predsednik FPÖ Peter, da imata obe stranki „podobne poglede" med drugim tudi glede ugotavljanja manjšine na Koroškem.

Korenovo zagotovilo v pismu od 17. novembra 1970 je vsekakor v očitnem nasprotju s stališčem ÖVP, kot je po pisanju omenjenega lista prišlo do izraza na razgovoru Withalm-Peter 16. februarja 1971. Kaj je torej resnica!

Struktura avstrijske zunanje trgovine se je zboljšala

Najboljše merilo gospodarske rasti in trdnosti vsake države je razvoj njene trgovine z drugimi deželami. Ta ugotovitev, prenešena na primer naše države, kaže, da se je gospodarstvo v zadnjih 15 letih, torej v času po sklenitvi državne pogodbe, razvijalo na solidnih temeljih. Čeprav je prav v tem času prišlo v evropskem gospodarstvu do očividnih grupacij in nasprotij, Avstriji ni le uspelo, da je ohranila svoje pozicije v evropski trgovini, marveč je bila v stanju, da je tekom desetih let obseg svoje zunanje trgovine povečala za 145 odstotkov. Bistveno pri tem je dejstvo, da kronična pasiva v avstrijski zunanji trgovini ni naraščala tako močno; povečala se je sicer za 130 odstotkov, vendar je to za 15 odstotkov manj kot obseg zunanje trgovine. Z donosom iz mednarodnega turizma naša država krije letne primanjkljaje v zunanji trgovini.

Leta 1959 je avstrijsko gospodarstvo uvozilo blaga v vrednosti 29.760 milijonov šil., izvozilo pa ga je v vrednosti 25.101 milijon šil. Pasivni saldo je torej znašal 4659 milijonov šilingov. Deset let pozneje, leta 1969, je uvoz dosegel vrednost 73.460 milijonov šilingov. Ker je medtem vrednost izvoza narasla na 62.723 milijonov šilingov, se je pasivni saldo povečal na 10.737 milijonov šilingov. Povečal se je torej za 130 odstotkov, medtem ko sta se uvoz in izvoz povečala za okroglo 145 odstotkov.

Bistvenejšega pomena od obsega zunanje trgovine je razvoj njene strukture, vprašanje, kaj izvažamo in kaj uvažamo, kaj smo izvažali in uvažali pred desetimi leti. Tovrstne primerjave v razvoju avstrijske zunanje trgovine so razveseljive. Še leta 1959 so surovine predstavljale 26 odstotkov celokupnega uvoza in 23 odstotkov izvoza. Njihov delež se je v desetih letih na strani uvoza zmanjšal na 18 odstotkov, na strani izvoza pa na 13 odstotkov. Na račun tega zmanjšanja se je trgovina s polfabrikati in finalnimi izdelki močno povečala. Leta 1969 je predstavljala 81 odstotkov uvoza in 83 odstotkov izvoza. S tem se je tekom desetih let delež polfabrikatov in finalnih izdelkov na avstrijskem uvozu povečal za 200 odn. za 215 odstotkov, na izvozu pa za 117 odn. 225 odstotkov. Njihova vrednost je na strani izvoza leta 1969 znašala 50.869 milijonov šilingov, na strani uvoza pa 54.502 milijona.

Med finalnimi izdelki avstrijske zunanje trgovine igrajo stroji in vozila posebno vlogo. V zadnjih desetih letih je njihov izvoz po vrednosti narasel za 265 odstotkov, medtem ko je bil njihov uvoz le za 170 odstotkov večji. Leta 1969 je bil njihov izvoz na celokupnem izvozu udeležen s 15 odstotki, leta 1969 pa z 22 odstotki. Toda njihov delež na uvozu je še vedno znašal 29 odstotkov, čeprav se je tekom desetih let povečal le za 3 odstotke.

Razvoj zunanje trgovine v obdobju 1959—1969 tudi kaže, da se je odvisnost Avstrije od uvoza živil zmanjšala. Še leta 1959 je njihov uvoz predstavljal 16 odstotkov celokupnega uvoza, leta 1969 je predstavljal le še 8 odstotkov. Tekom desetih let se je vrednost uvoza živil povečala le za 28,8 odstotka na 6034 milijonov šilingov. Temu nasproti se je izvoz živil v istem razdobju povečal za 137 odstotkov na vrednost 2769 milijonov šilingov.

V avstrijski zunanji trgovini so slej ko prej evropske dežele glavni partnerji. 88,3 odstotka uvoženega blaga je Avstrija leta 1969 kupila v evropskih deželah in 86,6 odstotka blaga izvozila v te dežele. Pred desetimi leti sta se ti dve številki glasili 83,4 in 80,5. V avstrijski trgovini z grupacijami evropskih dežel je EGS slej ko prej na prvem mestu pred EFTA in COMECON. Toda v primerjavi z letom 1959 in 1969 ni mogoče prezreti, da se je delež uvoza iz območja EFTA povečal od 11,8 na 19,5 odstotka, medtem ko se je delež uvoza iz dežel bruseljske šestorice zmanjšal od 57,1 na 56,5 odstotka, delež uvoza iz COMECON pa od 11,3 na 9,7 odstotka. Podobno se je v teh desetih letih razvijal tudi avstrijski izvoz: medtem ko je izvoz v EGS nazadoval od 49,3 odstotka na 41,4 odstotka, se je izvoz v območje EFTA povečal od 12,1 na 24,5 odstotka, delež izvoza v COMECON pa je ostal v bistvu isti, povečal se je le za 0,2 odstotka na 13,5 odstotka.

Iz primerjave razvoja avstrijske zunanje trgovine v imenovanih desetih letih je mogoče povzeti, da se njena struktura razvija v prid avstrijskega gospodarstva. Pasiva te trgovine, ki je leta 1959 predstavljala 18,5 odstoka vrednosti izvoza, se je tekom desetih let zmanjšala na 17,1 odstotka. Regionalno gledano je v teh desetih letih uspelo povečati in utrditi sodelovanje s tistimi deželami, ki so po geografski legi in po gospodarski strukturi najpripravnejši partnerji avstrijskega gospodarstva.

(bl)

Avstrijski oz. koroški prispevki k utrjevanju dobrega sosedstva

Danes je zelo aktualno in „moderno" govoriti o dobrem sosedstvu in o regionalnem sodelovanju. Taki odnosi vladajo baje predvsem tudi med Koroško in Slovenijo odnosno med Avstrijo in Jugoslavijo ter je pogosto slišati o tem, kaj vse sta obe deželi že prispevali, da bi bilo to sosedstvo čim bolj dobro in neskaljeno. In značilni „prispevki" Avstrije oz. Koroške k utrjevanju dobrega sosedstva naj bodo omenjeni tudi tukaj.

● Leta 1969 je bil zaradi slinavke in parkljevke prepovedan uvoz svežega mesa iz Jugoslavije v Avstrijo. Bolezen je bila v nekaj tednih povsem zatrta, toda takrat izrečena prepoved glede uvoza svežega mesa velja še danes — vendar samo iz Jugoslavije, medtem ko je bila podobna prepoved glede Italije že davno preklicana!

● Obe sosednji deželi sta prizadeti z novim predpisom carine na vino. Prej je znašala carina na liter vina okoli 3 šilinge, od začetka tega leta pa znaša carina dvojno višino običajne cene vina, to je v konkretnem primeru 15 do 18 šilingov za liter. Te spremembe so bile uveljavljene povsem na tihem, tako da je ob povratku iz Italije ali Jugoslavije že marsikdo doživel neprijetno presenečenje.

Seveda: v obeh primerih gre za zaščitne ukrepe, ki jih poznajo povsod v svetu. Toda gre tudi za način, kako se taki ukrepi uveljavljajo. Predvsem pa ni v duhu dobrega sosedstva, če se pri tem uporablja dvojna mera.

● In kot značilen primer dvojne mere še naslednje: Načrti slovenskega podjetja „Gorenje", da bi ustanovilo podružnico na južnem Koroškem, so močno razburili koroške domovinsko-zveste duhove. Eden izmed „protiargumentov" — Gorenje zahteva 60 odstotkov udeležbe, kar je povsem nemogoče. Toda zakaj je to nemogoče samo pri Gorenju, ko pa je n. pr. pri nemškem velepodjetju Siemens brez nadaljnjega možno!

O dobrososedskih odnosih in o regionalnem sodelovanju samo lepo govoriti je vsekakor premalo; iskreno pripravljenost je treba dokazati tudi v dejanjih.

Letošnje sejemske prireditve

na gospodarskem razstavišču v Zagrebu

Poleg tradicionalnih prireditev spomladanskega in jesenskega velesejma bo v Zagrebu tudi letos cela vrsta drugih sejmov in razstav, med njimi tudi take, ki jih prav tako prirejajo že dolgo let. Pri tem gre zlasti za specializirane razstave, ki bodo predstavile domačo in svetovno ponudbo specialnih eksponatov.

Letošnji spored sejemskih prireditev se bo začel prihodnji teden z 20. mednarodnim tednom usnja in obutve, ki bo trajal od 23. do 27. februarja.

Meseca aprila je na vrsti spomladanski mednarodni velesejem, ki bo letos obsegal naslednje prireditve: Mednarodni sejem blaga za široko potrošnjo, Revijo sodobnega oblačenja, XI. sejem prehrane, Mednarodno razstavo turizma in opreme za gostinstvo, trgovino in rekreacijo (TU-EX), Mednarodno razstavo opreme za šport, rekreacijo, lov, ribolov, projektiranje in propagando športnih objektov (SPORTEX), XVI. mednarodno razstavo merilne in regulacijske tehnike in avtomacije (JUGOREMA), VI. mednarodno razstavo „Medicina in tehnika" ter III. mednarodni sejem prometa, zvez in notranjega prevoza.

V dneh od 21. do 27. junija bosta v Zagrebu Mednarodna razstava opreme in naprav za gretje, hlajenje in klimatizacijo (INTERKLIMA) ter Mednarodna razstava opreme za mesta (URBANEX).

Od 9. do 19. septembra bo prirejen jesenski mednarodni velesejem, ki bo obsegal Splošni mednarodni sejem blagovnih vzorcev, Komercialno razstavo jugoslovanskega turizma ter Stalno razstavo opreme za gostinstvo in trgovine.

Potem bo prirejena Mednarodna razstava pisarniških strojev in opreme (INTERBIRO), ki bo trajala od 25. do 30. oktobra. V času od 22. do 27. novembra bodo pripravili Mednarodni bienalni sejem obdelovalnih strojev (BIAM), medtem ko bo od 7. do 9. decembra Komercialno dogovarjanje za tekstil (KUTEX). Letošnje sejemske prireditve bo zaključil Novoletni sejem, ki bo od 16. do 29. decembra.

„Austro-Shop Wels 71"

V času od 25. do 28. februarja bodo v Welsu priredili I. avstrijski specializirani sejem za gradnjo in opremo prodajaln „Austro-Shop Wels 71".

Na tem sejmu bodo poleg opreme za prodajalne in izložbena okna razstavljene razne potrebščine in pribor, ki sodijo k izpopolnitvi opreme prodajaln in trgovskih poslovalnic. Pri tem gre predvsem za prodajne avtomate, registrirne blagajne, tehtnice, ogrevne priprave in podobno.

Za to sejemsko prireditev vlada veliko zanimanje, kar dokazuje tudi dejstvo, da je svojo udeležbo prijavilo skoraj sto domačih in tujih podjetij oziroma razstavljavcev.

Pojasnilo

Zveza sindikatov Slovenije nam je poslala pismo, v katerem zavzema stališče k našemu poročilu, ki smo ga objavili o nedavnih razgovorih predstavnikov slovenskih in koroških sindikatov. Pismo radevolje objavljamo, zlasti ker pojasnjuje tiste stvari, ki so take, kakor so bile prikazane v koroškem tisku, povzročile med našimi ljudmi nerazumevanje in upravičeno ogorčenje ter dale tudi povod za kritično oceno v našem listu.

Uredništvo

Zveza sindikatov Slovenije
Komisija za mednarodne stike
Ljubljana, 12. 2. 1971

V 4. letošnji številki vašega tednika ste objavili članek posvečen zadnjemu srečanju predstavnikov koroških in slovenskih sindikatov. Ker je v članku netočno tolmačena vloga naše delegacije na tem srečanju in ker ste pri ocenjevanju te vloge izhajali predvsem iz dezinformacij nekaterih avstrijskih časopisov, vas prosim, da objavite sledeče pojasnilo:

Obsodba „ekstremističnih izpadov s katerekoli strani" se nanaša na dogodke ob priliki proslave 50. letnice koroškega plebiscita in šovinistične izpade, ki so se ob tej priliki zgodili z avstrijskonemške strani. Te dogodke smo že javno obsodili v našem pismu z dne 7. 12. 1970 zvezi avstrijskih sindikatov za Koroško, Štajersko in Vorarlberg. To pismo je bilo tudi povod za naše zadnje srečanje s koroškimi sindikati in ves razgovor z naše strani je potekal v tem duhu in v obsodbi v pismu navedenih dogodkov.

Poročanje s tega srečanja Volkswilla pa je samovoljno in ne odgovarja resnici. Zlasti niso v vsem razgovoru nikoli bili uporabljeni izrazi „šovinisti na obeh straneh". Upravičen boj koroških Slovencev za uveljavitev svojih narodnih pravic ni in ne more biti šovinistični. Temu boju gre vsa naša podpora in samo v tem duhu je lahko bilo naše prizadevanje na omenjenem srečanju s koroškimi sindikati.

Prejmite moje iskrene pozdrave!

Branko Babič
predsednik komisije za mednarodne stike

PO ŠIROKEM SVETU

LONDON — Začetek tega tedna je pomenil začetek novega obdobja v zgodovini Anglije. S 15. februarjem je bil namreč tudi v tej državi uveden decimalni sistem, kar za Britance nedvomno pomeni važno spremembo starih življenjskih navad. Odslej Britanci ne bodo več računali v šilingih in funt ima namesto dosedanjih 240 le še 100 penijev. Z uvedbo novega valutnega sistema so bile cene številnih potrošnih predmetov zaokrožene — seveda navzgor.

ZENICA — Sredi predora Vranduk na progi Žepče—Zenica je prišlo zadnjo nedeljo v jutranjih urah do velike nesreče, ko je začela goreti dislova lokomotiva lokalnega vlaka. Pri nesreči je zgubilo življenje 33 potnikov, predvsem zaradi zadušitve, ko je v predoru zgorela nafta in celotna kompozicija devetih vagonov z dislovo lokomotivo. Med smrtnimi žrtvami je največ delavcev iz Zenice in okoliških vasi; pri tej nesreči je zgubilo očete 93 otrok. Po vsej Jugoslaviji so uvedli široko zasnovano akcijo solidarnosti v pomoč žrtvam te nesreče.

HANOI — Odbor za obsodbo ameriških vojnih zločinov v Južnem Vietnamu je sporočil, da je vsled kemičnih sredstev, ki jih je ameriška vojska lani odvrgla nad Južnim Vietnamom, bilo zastrupljenih 275 tisoč ljudi. Več kot 400 ljudi je na posledicah zastrupitve umrlo. V sporočilu odbora, ki ga je objavila tudi južnovietnamska osvobodilna fronta, je rečeno, da so Američani odvrgli kemikalije na 29 južnovietnamskih pokrajin in s tem uničili 715 hektarjev gozdov in polj.

KAIRO — Ta teden biva na uradnem obisku v Združeni arabski republiki predsednik SFR Jugoslavije Josip Broz Tito, ki ga spremljajo soproga Jovanka, zunanji minister Mirko Tepavac in drugi visoki predstavniki. Egiptovsko ljudstvo je sprejelo predsednika Tita kot „velikega prijatelja, kot pionirja politike pozitivne nevtralnosti in neuvrščenosti, kot borca za svetovni mir ter za svobodo in dostojanstvo narodov", kakor je zapisal kairski Al Akbar. Predsednika Tito in Sadat sta s svojimi sodelavci imela več razgovorov, pri katerih so obravnavali razna mednarodna vprašanja, v prvi vrsti pa seveda o položaju na Bližnjem vzhodu.

WASHINGTON — Tri zahodne velesile — Amerika, Anglija in Francija — so izdelale nov predlog za rešitev berlinskega vprašanja. Po tem načrtu naj bi se Zahodna Nemčija odpovedala razglašanju svoje državnosti v Zahodnem Berlinu, vzhodna stran pa naj bi v zameno priznala „posebne zveze" med Zahodno Nemčijo in Zahodnim Berlinom, in sicer ne samo gospodarske in kulturne, temveč tudi „zveze, ki so politične narave". Politični opazovalci sklepajo, da je v tem predlogu zaslediti določeno znamenje napredka pri pogovorih, ki jih imajo od časa do časa glede Berlina veleposlaniki treh zahodnih velesil in Sovjetske zveze.

VARŠAVA — V vodilnih organih Poljske je prišlo v zadnjem času do važnih sprememb, ki so jih sprejeli na zasedanju sejma. Spremembe se nanašajo tako na prezidij sejma samega kakor tudi na državni in ministrski svet. Sejm je dobil novega maršala Dizmo Galaja ter nova podpredsednika Andrzeja Verblana in Halino Skibniewsko. Nova namestnika predsednika državnega sveta sta postala Stanislaw Gucwa in Boleslaw Ruminski, medtem ko je bil za novega člana državnega sveta imenovan Henrik Szafranski. Pomembne so tudi spremembe v ministrskem svetu, kjer je novi podpredsednik postal Wincenti Kraszko, novi ministri pa Frantiszek Szlachiczicz za notranje zadeve, Kazimierz Olszewski za zunanjo trgovino in Emil Kolodiej za živilsko industrijo.

CHICAGO — Wernher von Braun, glavni načrtovalec in pomočnik generalnega direktorja ameriške vesoljske agencije NASA, je opozoril ameriško javnost, da Amerika lahko pričakuje „novo sovjetsko vesoljsko presenečenje", če se bo zadovoljila s svojimi dosedanjimi vesoljskimi dosežki.

RIM — Po vsej Italiji se nadaljujejo velike protifašistične demonstracije, s katerimi protestira italijansko ljudstvo proti nedavnim neofašističnin izzivanjem in primerom fizičnega nasilja. Pri teh demonstracijah je že večkrat prišlo do ponovnih spopadov, ker so neofašisti znova izzvali ter s klici „Živel fašizem!" napadali demonstrante. Zaradi čedalje pogostejših fašističnih izpadov se v Italiji množijo tudi zahteve po bolj odločnih ukrepih oblasti proti neofašističnim krogom.

TOKIO — Japonska družba za uporabo atomske energije v industriji je napovedala, da bo imela Japonska čez dvajset let vrsto atomskih central s skupno zmogljivostjo 120 milijonov kilovatov.

„Koroška znamenja“

Knjiga o „današnjem in jutrišnjem dnevu“ koroških Slovencev

Pri časopisno-založniškem podjetju Delo v Ljubljani je — kakor smo kratko poročali že v zadnji številki našega lista — izšla knjiga Jožeta Šircija „Koroška znamenja“ s slikovnimi prispevki Egona Kašeta in Joca Žnidaršiča. Knjiga naj bi prikazala, tako je rečeno v njenem podnaslovu, „današnji in jutrišnji dan koroških Slovencev“. V ta namen je njen avtor, slovenski novinar Jože Šircelj, obiskoval naše ljudi v raznih krajih južne Koroške, se z njimi razgovarjal, poslušal njihova pripovedovanja iz preteklosti in o sedanjosti, pa tudi njihova mnenja o jutrišnjem dnevu. Vse to je potem združil v knjigo po svoje in iz svojega zornega In nastala so „Koroška znamenja“, pestra paleta najrazličnejših doživetij, stališč in pogledov, ki jim je skupno morda sploh samo eno: da koroški Slovenci še živijo in da hočejo živeti.

Ravno v tej raznolikosti je glavna privlačnost knjige. Ne gre črnobelo slikanje avtorja, marveč za povsem sproščeno, v nobenem pogledu utesnjeno ali usmerjeno pripovedovanje mnogih ljudi, ki jih je pisec obiskal in se z njimi razgovarjal sredi njihove vsakdanjosti. Le tako so nastali živi, pisano barvni vtisi, ki v optimalni meri odražajo stvarnost, ki je pač pri enem takšna, pri drugem drugačna, kakor so različni tudi pogledi enega in drugega na določena vprašanja.

O vsebini podrobno ne nameravamo govoriti; to bi bilo pri takšni zasnovi knjige povsem zgrešeno. Sicer pa je bila vrsta teh „znamenj“ prej tudi že objavljena v slovenski ilustrirani reviji Tovariš. Nedvomno pa je potrebno, da poleg priznanja piscu izrečemo vso pohvalo tudi obema avtorjema številnih izredno zanimivih črno-belih in barvnih posnetkov, s katerimi sta predstavila javnosti naše kraje in ljudi. V tej zvezi naj bo le ob robu zabeleženo, da je bilo o ljudeh in krajih v knjigi mogoče zajeti seveda le majhen izbor vsega tistega, kar je tako značilno za „današnji in jutrišnji dan“ koroških Slovencev.

Za izdajo knjige „Koroška znamenja“ so se — kakor je na tiskovni konferenci ob izidu knjige izjavil predstavnik založbe — „odločili v globokem prepričanju, da smo ob takem dogodku, kot je 50-letnica tiste usodne prelomnice, ki je določila položaj Slovencev na Koroškem, tudi mi dolžni povedati svojo besedo ‘o današnjem in jutrišnjem’ dnevu koroških Slovencev. Zadnji dogodki nas v tem prepričanju še bolj utrjujejo. Ne želimo razpihovati sovraštva — narobe — knjiga utegne biti v napoto le tistim, ki bi radi ugotavljali, če Slovenci na Koroškem sploh so. Vsi, eni in drugi vemo, da so.“

Ko je potem navedel iz uvoda h knjigi Perkonigove besede svojim nemškim rojakom, ki jih poziva, naj dajo slovenskim sodeželanom prostor za mizo, je predstavnik založbe poudaril: „V tem duhu je napisana ta knjiga, kajti koroški Slovenci ne morejo in ne smejo biti le gostje v domovini svojih pradedov, ker so njena dragocena in neizbrisna sestavina. In našli smo jih povsod; nismo ugotavljali jezikovne meje, le kdor pogleda zemljevid na koncu knjige, bo ugotovil, da so od Sel pod Karavankami do Djekš na Svinji planini, od Brda na Zilji do Libuč spodaj v Podjuni. Da so in da hočejo biti — enaki med enakimi. Zato smo knjigi na koncu dodali Spomenico vseh organizacij koroških Slovencev, poslano 11. oktobra 1955, pa je še vedno aktualna. Do vsega tega imajo pravico ne le kot Slovenci, ampak tudi kot enakopravni Avstrijci, kot ljudje baje prosvetljenega 20. stoletja, če hočete.“

Ob koncu le še besedo priznanja založbi in vsem tistim, ki so imeli na skrbi likovno in tehnično plat. Kajti v tem oziru so „Koroška znamenja“ res reprezentativno pričevanje o koroških Slovencih, ki samo želijo, da bi knjiga tako na Koroškem kakor tudi v Sloveniji prispevala k poglobitvi zanimanja in razumevanja za njihovo življenje, za njihov „današnji in jutrišnji dan“.

Knjiga velikega formata (20x26 centimetrov) obsega 264 strani ter jo krasi nad sto posnetkov, med njimi 22 barvnih, dodan pa ji je tudi zemljevid južne Koroške s slovenskimi in nemškimi krajevnimi imeni. V kartonirani izdaji stane knjiga „Koroška znamenja“ 118 šilingov in jo lahko dobite ali naročite tudi v knjigarni „Naša knjiga“ v Celovcu, Wulfengasse.

Prešernovi nagrajenci
gorenjskih občin

Kakor v prejšnjih letih so gorenjske občine tudi ob letošnjem slovenskem kulturnem prazniku podelile posebne Prešernove nagrade. Prejeli so jih

- **v občini Jesenice Jaka TORKAR za relief v sejni dvorani jeseniške občinske skupščine;**
- **v občini Kranj Janez MARENČIČ za 35-letno delo v fotografskih organizacijah in dr. Anton POLENC za delo na kulturno-prosvetnem in strokovno znanstvenem področju;**
- **v občini Radovljica moški komorni pevski zbor STANE ŽAGAR iz Krope in pisatelj Ivan RIBIČ z Bleda;**
- **v občini Škofja Loka slikar Janez SEDEJ za življenjsko delo in razstavo ob slikarjevi 60-letnici;**
- **v občini Tržič Kamilo LEGAT za likovno ustvarjanje in pedagoško delovanje.**

PRIJETNO OZNANILO IZ PRASTARE ZIBELKE

(Uvod h knjigi „Koroška znamenja“)

Ko skleneš to branje in se prepustiš pomnenju, se razklene pred tabo še vse drugo, kar veš o Karantancih. In v skupni presoji se ti zdi, da ne bi bilo prav, če se predaš stihu Tomaža Košata, ki ga ni zapisal v materinem jeziku in je ubran morebiti prav zato preveč na solzno struno

„zapuščen, zapuščen sem jaz . . .“

Od njegovih dni naprej ali pred njim, kakor je zapisal pred štiridesetimi leti samorastni Prežihov Voranc, so rodovi zvonili po karantanskih grapah, vrhovih, brdih, dolinah, ob jezerih, ob Zili noj Dravi in Meži. — In to odzvanjanje je še danes slišati iz globin koroških voda . . .

Še preden pa mu je zdrknilo pero iz rok, je zapisal v eseju „Koroški Slovenec“ pol Slovenec pol Nemec, boroveljski sin Perkonig: „Dajte mu prostor za mizo, ljubi sodeželani, ponovite svoj lepi običaj: položite kruh predenj in zraven še polno majoliko.“

So sprejeli do dandanašnji v deželi njegovo besedo zacela ali samo na pol?

Res ne bi bilo prav — ali še bolj bi bilo narobe, če slovenski Karantanec ne bi zasnoval ob globokih koreninah še poganjkov in mladičja, ki ga ni malo . . .

Res pa je tudi — da vse, kar je nabrano in zapisano z živo besedo in s pridejano podobo . . . da vse to sočasno sporočilo in pričevanje - soizpoveduje tudi marsikaj o tegobah koroških Slovencev, o nekdanjih in o sedanjih — in prav je tako. Kdo nam vse to pripoveduje: koroški ljudje sami o sebi, o svojih zadregah in tegobah, o svojih koreninah in poganjkih, o svoji žalosti in upanjih — in o pogumu. Sleherno jesen odidejo mnoge matere in očetje — lahko si zamislimo — „na barikade“ za ohranitev svoje materinščine — ko prijavljajo otroke k dvojezičnemu pouku. Res, dosti jih je, ki tega ne zmorejo.

Zdi se mi, da je to kar pristno in pošteno pripovedovanje o šuštenju starih lip, očakov in koreninah, ki so globoko zarasle v zemljo. O žuborenju — in to bo najbrž še dosti več — o žuborenju studencev in poganjkov in mladičja . . .

Res, ko skleneš to branje, potem zveš predvsem to, da slovenski Karantanci so, da še žuborijo in marnvajo po svovenje. Če smo si odkriti in to moramo biti — ni zanesljiva mračna presoja, ki jo opravi mimogrede popotnik, in če le-to zazna iz vlaka, ko potuje v tujino.

Prav tokratno pisano pričevanje nikakor ni samo črno in ne samo belo — in se prav zato prebere kakor zanimivo ter prijetno oznanilo iz prastare zibelke.

OBJAVA
DRŽAVNE GIMNAZIJE ZA SLOVENCE

Ravnateljstvo Državne gimnazije za Slovence v Celovcu sporoča:

1. Po posebnem odloku Zveznega ministrstva za prosveto in umetnost letos prvič odpadejo sprejemni izpiti za vstop v 1. razred gimnazije za vse učence 4. razreda ljudske šole, ki so sposobni za vstop v glavno šolo kategorije A (Klassenzug A). Te učence naj bi starši prijavili za sprejem na gimnazijo že takoj po končanem 1. semestru tega šolskega leta, in sicer do 27. februarja 1971. Ob prijavi je treba predložiti spričevalo 1. semestra.

2. Učenci, ki bi po 4. razredu ljudske šole mogli vstopiti samo v glavno šolo kategorije B (Klassenzug B), bodo morali delati sprejemni izpit za vstop v 1. razred gimnazije. Ti sprejemni izpiti bodo verjetno 1. in 2. julija 1971. Prijave za te sprejemne izpite je treba izvesti vsaj do 30. junija 1971.

3. Za vstop v višje razrede gimnazije je potreben poseben razgovor z ravnateljem.

Prijave za sprejem na gimnazijo lahko izvedete osebno v šolski pisarni ali pa pismeno na naslov: Državna gimnazija za Slovence, 9020 Klagenfurt, Lerchenfeldstraße 22.

Poleg spričevala za 1. semester je za prijavljenega učenca treba še predložiti rojstni list in dokaz avstrijskega državljanstva.

Popis učenca pošlje vodstvo ljudske šole neposredno na naslov ravnateljstva Državne gimanzije za Slovence v Celovcu.

Dr. Pavle Zablatnik
ravnatelj

Zgovorna primerjava

Za določene kroge pri nas na Koroškem in tudi v ostali Avstriji, je pri obravnavanju manjšinske problematike vsaka primerjava med Južno Tirolsko in Južno Koroško že skoraj pravi „sakrileg“. Kakor da bi oskrunil nekaj svetega, se zaletijo proti vsakomur, ki bi se pri zagovarjanju pravic koroških Slovencev oziroma v podporo njihovega boja za dosego vsestranske in z mednarodno pogodbo ter zakoni zagotovljene enakopravnosti drznil v kakršnikoli obliki opozarjati na položaj avstrijske manjšine na Južnem Tirolskem.

Da je taka primerjava lahko res zelo zgovorna, kaže naslednji primer:

■ V Bocenu na Južnem Tirolskem je bil v občinskem odboru iznešen predlog, da bi v mestu odstranili vse spomenike in simbole iz fašistične dobe.

■ V Velikovcu na Južnem Koroškem je bilo v občinskem odboru govora o tem, da bi postavili spomenik nacističnemu vojnemu zločincu Maier-Kaibitschu.

Eno in drugo se je zgodilo šele pred nedavnim. Torej je primerjava zelo aktualna, je zgovorna in značilna toliko bolj, ker se na Koroškem tako radi trkamo na prsa in se ponašamo, kakor da bi imeli v zakupu vse tiste ideale, ki jih imenujemo demokratičnost, pravičnost, svobodoljubnost itd.

TONE SVETINA 58

UKANA

PRVA KNJIGA

Orlov jo je začudeno gledal, vso skrušeno in jokajočo. „Povedala ti bom vso resnico, če hočeš. Odšla bi, ker me je povabil. Nimam ga rada. Samo tako ne morem več. Mnogim sem v napoto. Nekateri me ne marajo in dovolj sitnosti si že imel zavoljo mene.“

„Molči in ne govori več! Lahko ostaneš v četi!“ je dejal Orlov, ko je sprejel njene razloge.

„Prosim te, da ne govoriš nikomur o tem! Žal mi je in oprostil!“

„Ne bom govoril nikomur. Tu je moja roka.“ Stisnil ji je roko in skoraj zasmilila se mu je. Potem se je obrnil, da bi obšel zasede na križišču poti. Spustil se je po gazi v gozdič. Gledala je za njim, dokler se ni izgubil med drevjem. Počutila se je premagano in nesrečno. Sanje o daljnem svetu brez tegob in nevarnosti pa so se razblinile kot oblaki ob surovem obličju gore.

5

Zima se je nagnila na pomlad. Predgorje je kopnelo. Zadnji snegovi so mrli v osojah mračnih gozdov in plazniceh razdrapanih grap. Strme senožeti so pričele zeleneti. Gozdne obronke je okrasilo pisano cvetje. Ponoči so se iz temnih globač oglašale sove. Votli kriki so vznemirljivo doneli pod stekleni obok zvezdnih noči in odmevali iz hriba v hrib. Jutra so bila rožnata, polna ptičjega petja in dnevi sončni. Življenje se je dramilo v gozdu in na polju. Ledeniki na vrhovih triglavskega pogorja so se lesketali v soncu. Talili so se v objemu toplih pomladanskih vetrov in šumne vode so vrele iz skritih žil. Bobneče so se prebijale v tokave, tekle skozi tesni in korita v grape v naročje rek po dolinah.

Z odjugo so v gozdovih začeli trohneti pozabljeni ljudje, ki jih je pobila vojna. Lisice so raznašale njihove kosti. S hreščečim lajanjem so se vabile k pojedini. Črne ptice pa so se gostile z ostanki. Zemlja na grobovih se je posipala.

Po samotnih domačijah na pobočjih Jelovice, Blegoša in cerkljanskih hribov vse do Trnovskega gozda, so se ljudje spoprijeli z zemljo. Vojna je spraznila kašče, zdesetkala živino in treba je bilo zasejati novega kruha. Okoli hiš je oživelo. Radostni kriki so motili tišino. Starci so se greli na soncu pred hišami z upanjem, da bo to zadnja črna pomlad. Na njivah, zajedenih v gozdove, je plug zaoral prve brazde. V potu svojega obraza so ljudje nosili gnoj na strme njive, da bi pognojili borno zemljo. Kot materina kri veže otroke, tako jih je zemlja priklenila nase. Pojili so jo s potom in tudi s krvjo, da bi obstali in živeli dalje.

Pomlad je prinesla upanje. Poročila z evropskih bojišč, s kopnega in z oceanov so bila spodbudna. Nemški vojni stroj se je krhal.

V hribovju med snežniki Triglava in vodami Jadrana se je čez zimo zbrala vojska IX. korpusa. V sredini marca 1944 sta se obe diviziji premaknili v bližino Idrije. V velikem loku sta obkolili postojanke. Ozemlje okoli Idrije se je spreminjalo v bojno področje. Ceste, ki so vodile v hribovje, so bile kilometre daleč zasekane in zaprte s podrtim drevjem. Mostovi so bili porušeni, pobočja prevotlena z odporniškimi gnezdi, pripravljenimi za zasede.

Teden dni pred napadom obeh divizij so trije obveščevalci 31. divizije odšli s posebno nalogo na dolomitsko področje. Zvedelo se je o novi koncentraciji nemških sil in o porastu bele garde. To ozemlje je bilo vso zimo v oblasti belih. Obveščevalce je vodil Blisk. Na ozemlju, kjer ni bilo partizanskih enot, so se premikali samo ponoči in se ustavljali pri redkih, zaupljivih ljudeh. Mnogi kmetje so bili pod vplivom belogardistične propagande. Tisti, ki pa niso verjeli v sveto vojno proti komunizmu, so živeli v strahu pred belogardističnim terorjem. Beli so vso zimo lenuharili po postojankah, lovili kurirje in ubijali aktiviste. Z manjšimi enotami pa so včasih vdirali na osvobojeno ozemlje. Na obveščevalni divizijski center so prišle vesti o škodljivi dejavnosti belogardističnega oficirja Valjhuna, ki utrjuje mrežo postojank in vzpostavlja po terenu belogardistično obveščevalno službo. Izvedeli so za njegovo pravo ime in Blisk se je takoj spomnil na pripovedovanje Melite in Ane.

Z njim sta bila Poljak Tomo in diverzant-miner Tušar. Vsi znanci iz idrijskega rudnika. Ob gozdu so se ustavili. Onstran so v pobočju mežikale luči domačij. Sklenili so, da morajo priti do gozdarja, preden se spravijo spat, da ne bi s trkanjem privabili belogardistov. Pogovarjali so se šepetaje. Poljak je bil lačen, zato je iz torbe vzel kos kruha in slanine. Ko se je najedel, je izvlekel cigarete in ponudil Blisku. Ta se mu je nasmehnil in ga opozoril, da med belogardisti ne bodo kadili. Tomo se je razhudil, vendar je cigarete in vžigalnik spravil v torbo. Že so se hoteli spustiti po stezi v grapo, ko so zaslišali neke glasove in škripanje čevljev. V temo je zagorel plamenček, in sklepali so, da si ljudje pod njimi prižigajo cigarete. Pomaknili so se s steze v grmovje in s pripravljenim orožjem čakali. Čez nekaj minut je prišla belogardistična patrulja. Sedem mož so našteli. Na

TRIBUNA BRALCEV - TRIBUNA BRA

Prispevek k razpravi o gorskih imenih

Z zanimanjem sem bral v zadnjih številkah Slovenskega vestnika prispevke v zadevi ponemčevanja gorskih imen na Koroškem. Kupil sem si „sloviti" zemljevid z naslovom „Eberndorf-Jauntaler Seengebiet" iz leta 1964 s cvetkama, kot sta „Vielspitz" in „Hirtensattel". Pregledal pa sem tudi druge zemljevide, ki jih imam doma, in začel primerjati.

Na zemljevidu „Provisorische Ausgabe der Österr. Karte 1:50.000, Blatt 203, Maria Saal, Herausgegeben vom Bundesamt f. d. Eich- u. Vermessungswesen, Wien, Einzelne Nachträge 1946, Druck X.47" se višina 1623 ne imenuje „Mnichowz", kot to v članku v Slovenskem vestniku navaja U. O. glede zemljevida št. „203 Maria Saal, XI.57", temveč nosi še staro ime „Mnijovec". Od leta 1947 do 1957 se je torej ime prelevilo iz „Mnihovec" v „Mnichowz".

Ako članka U. O. v Slovenskem vestniku 5. 2. 1971 piše, da je moral nastati res čudoviti „Kimberngupf" med 1957 in 1964, potem časovni nastanek lahko še točneje določim: Imam „Schulhandkarte Kärnten, 1:400.000, Verlag Freytag-Berndt u. Artaria, Wien, Nr. 244-62"; ta zemljevid imenuje višino 1066 „Zimperzgupf". Od svojega sina pa sem dobil zemljevid istega naslova in založbe s štev. 438-64, ki ga članka U. O. navaja; tukaj pa se navedena višina imenuje „Kimberngupf". Torej je nastalo to ime med leti 1962 in 1964.

V tej zvezi moram še navesti, da nosita obe izdaji šolskega zemljevida Koroške isto aprobacijsko številko ministrstva za pouk iz leta 1946. Znano mi je, da je vsaj glede aprobacije šolskih knjig za vsako spremembo predpisana nova aprobacija; ali ta predpis ni veljal tudi za takrat še potrebne aprobacije šolskih zemljevidov?

Primer Mnihovec-Mnichowz (da drugih podobnih manipulacij niti ne omenjam) vsekakor dovolj jasno kaže razvoj v smeri, ki ima povsem določene namene. To je treba enkrat čisto jasno povedati in se zahvaliti članku U. O., ki je postavil na dnevni red zelo aktualno vprašanje načrtnega ponemčevanja topografskih imen na Koroškem.

R. Vouk

Slovenji Plajberk

V nedeljo 21. 2. gostujejo ob 20. uri pri Sereinigu v Podnu dijaki iz Šmihela z veseloigro

„SVOJEGLAVČEK"

Po igri vas bodo zabavali godci iz Rebrce.

Vsi prisrčno vabljeni!

Bilčovs

Novo leto nam je že kar v prvih tednih prineslo nekaj pomembnih jubilejev naših ljudi.

Proti koncu januarja je obhajal 60-letni življenjski jubilej naš organist in pevovodja Valentin Kapus. V svoji skromnosti ga je hotel obhajati povsem neopaženo v družinskem krogu. Pač pa njegove pevke in pevci niso prezrli njegove obletnice in so mu pri pevski vaji s predsednikom SPD „Bilka" na čelu iskreno čestitali; v pozdrav so mu zapeli pesem in mu izročili primerno darilo. Potem so se slavljenec in njegovi pevci še dolgo zadržali v prijetnem razpoloženju v Miklavževi gostilni, ob slovesu pa so mu s ponovnimi čestitkami izrazili tudi željo, da bi še dolgo ostal njihov vrli pevovodja.

Prvo soboto v februarju pa so se vabljeni svatje zbrali v podružni cerkvi sv. Petra in Pavla v Velinji vasi k slavju zlate poroke, ki sta jo obhajala Franc Krušic, pd. Rupej v Velinji vasi, in njegova žena Uršula, rojena Piček. Mašo je daroval duhovni sin slavljenke Rudi Safran, sedanji župnik v Melvičah v Ziljski dolini, ob navzočnosti štirih duhovnikov. Po cerkvenem obredu so se gostje podali na dom pri Rupiju, kjer se je slavnost nadaljevala do večernih ur. Številni gostje, ki jih je bilo blizu 50, so slavljencema izrekli topla voščila in jima izročili darila, vnuki pa so zlatoporočenca razveselili s prisrčnimi deklamacijami.

Rupijeva hiša je znana po svoji gostoljubnosti in tudi tokrat je bilo za vse poskrbljeno, tako da se gostom, ki jih je s svojo prirojeno šaljivostjo zabaval slavljenčev brat Andrej Krušic, pd. Motej, nikamor ni mudilo. Slavje je seveda olepšala tudi naša pesem, zvečer pa so prišli še Rožanski fantje in zaigrali poskočne viže, ob katerih so se mnogi zavrteli v veselem plesu.

Naj bo tukaj tudi omenjeno, da sta slavljenca vrla člana naše slovenske narodne družine na Koroškem. Kljub množičnim ponemčevalnim navalom nista klonila, ampak sta ostala zvesta izročilom svojih prednikov — in to je tista veličina, zaradi katere ju cenijo vsi. Leta 1912 je bil jubilant med ustanovitelji domačega prosvetnega društva „Bilka" ter je vse do danes ostal član bilčovskega pevskega zbora. Dolga leta je bil odbornik naše Hranilnice in posojilnice, kjer je veliko koristil s svojimi preudarnimi nasveti. Leta 1928 so ga občani izvolili za svojega župana in ga je s tega položaja izrinil šele nacistični režim leta 1938. Pri vsem mnogostranskem udejstvovanju v korist skupnosti je Franca Krušica vestno podpirala njegova zakonska družica. Zato gre obema zahvala vseh tistih, ki znajo ceniti ljubezen in zvestobo družini, domačiji, Bogu in narodu. Naj bi bilo zlatoporočencema nebo še naprej milo in ju ohranilo v taki čilosti še mnoga leta.

Nekaj dni po slavju so se pri Rupiju oglasili pevci SPD „Bilka", da skupaj z znanci in prijatelji počastijo zlatoporočenca. Pridružil pa se je tudi naš župan Hanzi Ogris ter jubilantoma in še posebej Francu Krušicu kot bivšemu županu čestital in izročil primerno darilo.

VABILO

Igralska družina „Zakonci" priredi veseloigro

„PRIČARANI ŽENIN"

v nedeljo 21. februarja ob pol osmih zvečer pri Tišlarju v Št. Janžu v Rožu.

Vstopnina 10 (5) šilingov.

Iskreno vabljeni!

VABILO

Slovensko prosvetno društvo na Radišah vabi vse članice in člane mešanega in moškega zbora kakor tudi prijatelje društva na

Družabni večer

ki bo v nedeljo 21. februarja 1971 ob pol sedmi uri zvečer v gostilni MIKLAVC v Tucah.

Odbor

VABILO

Katoliško prosvetno društvo v Šmihelu gostuje v nedeljo 28. februarja ob pol 12. uri v farni dvorani v Železni Kapli z igro

„ZA PRAVDO IN SRCE"

Vsi prijatelji odrske umetnosti prisrčno vabljeni!

ZARADI POMANJKANJA PROSTORA v današnji številki nismo mogli objaviti vseh dopisov; morali smo jih odložiti do prihodnjega tedna.

Prosimo za razumevanje.

Uredništvo

VABILO

Kakor lansko leto, bosta obe kulturni organizaciji koroških Slovencev tudi letos priredili

ZBOROVODSKI TEČAJ

katerega prvi del bo v soboto 27. in nedeljo 28. februarja 1971 pri Miklavžu v Bilčovsu.

Na tečaj vabimo vse zborovodje koroških pevskih zborov. Ker bo tečaj namenjen tudi začetnikom oz. tistim, ki se zanimajo za zborovodstvo, vabimo k udeležbi tudi take, ki želijo ustanoviti svoj pevski zbor ali kakorkoli delovati na pevskem področju. Pri tem predvsem mislimo na učitelje in jih posebej vabimo, da se tečaja po možnosti udeležijo.

Tečaj bodo vodili priznani glasbeni strokovnjaki prof. Radovan GOBEC, prof. Branko RAJŠTER in dirigent Marko MUNIH.

Krščanska kulturna zveza - Slovenska prosvetna zveza

URNIK IN PREDMETNIK SEMINARJA

Sobota 26. februarja

15.00 — 16.00	prof. Radovan Gobec: **Spoznavanje glasbene literature**
16.10 — 17.00	prof. Radovan Gobec: **Spoznavanje glasbene literature**
17.10 — 17.45	prof. Radovan Gobec: **Spoznavanje glasbene literature**
18.10 — 19.00	prof. Branko Rajšter: **Kako pričnemo študij nove skladbe,** delo z mešanim zborom (primer: S. Malič-Mrak)
19.10 — 20.00	dirigent Marko Munih: **Od tehnične obdelave do interpretacije,** delo z mešanim zborom (primer: E. Adamič — V gozdu)
20.10 — 21.00	dirigent Marko Munih: **Od tehnične obdelave do interpretacije**
21.10 — 22.00	prof. Branko Rajšter: **Od tehnične obdelave do interpretacije,** delo z moškim zborom (primer: A. Foerster — Večerni Ave)

Nedelja 27. februarja

13.00 — 14.00	prof. Radovan Gobec: **Spoznavanje glasbene literature**
14.10 — 15.00	prof. Branko Rajšter: **Osnove vokalne izobrazbe**
15.10 — 16.00	dirigent Marko Munih: **Od tehnične obdelave do interpretacije,** delo z mešanim zborom (primer: E. Adamič — V gozdu)
16.10 — 17.00	dirigent Marko Munih: **Kako pričnemo študij nove skladbe,** delo z moškim zborom (primer: P. Jereb — Novemberska)
17.10 — 18.00	prof. Branko Rajšter: **Od tehnične obdelave do interpretacije,** delo z moškim zborom (primer: A. Foerster — Večerni ave).

Sankarske tekme na Radišah

Mnogo ljudi, starejših in mladih, se je v nedeljo 7. februarja odzvalo povabilu našega društva „Prijateljev narave", ki je priredilo sankarske tekme.

Že v soboto so nekateri marljivo pripravljali tekmovalno progo, ki je bila zaradi letošnjega vremena kar precej „preluknjana". V nedeljo pa se je vila proti startu dolga vrsta tekmovalcev, skoraj petdeset sani je bilo zastopanih; pridružilo se jim je še lepo število gledalcev.

Tekme so se odvijale na progi Radiše—Podkrnos. Tekmovalci so bili razdeljeni na več skupin: prvi so tekmovali otroci, njim je sledila mladina, potem so prišle na vrsto ženske in za zaključek še moški. Vsak je hotel pokazati, da je junak, pa čeprav je bil marsikdo precej razburjen, posebno v trenutku, ko na startu ni bilo več nobenega pred njim in je bil torej sam na vrsti, da se odpelje proti cilju.

Čeprav je bila proga deloma poledenela in zato precej nevarna, smo vsi brez vsake nezgode pripeljali na cilj. Potem smo se zadovoljni vračali na Radiše, kjer je bila razglasitev zmagovalcev. Seveda smo bili radovedni ter smo med potjo ugibali, kako se je kaj uvrstil eden in drugi. Ko smo končno zvedeli za rezultate, je bil marsikdo presenečen; eni so bili bolj, drugi malo manj navdušeni, toda vsi smo bili zadovoljni z lepim potekom prireditve, ki smo jo zaključili z veselo družabnostjo.

Ko smo se razhajali, nas je družila želja, da bi društvo kmalu spet priredilo kaj podobnega.

UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina:

vrhu sedla so se nagnetli v gručo in nekaj metrov pod njimi sedli prav tja, kjer so bili oni.

Razgovarjali so se na glas in kadili. Slišali so:

„Sranje orkamadona, Janez, da nas ponoči pode ven na plano, ko o rdečih ni ne duha ne sluha. Sami naj hodijo čakat kurirje."

„Molči, Fecnek! To noč gremo k Marulu za hrib. Včasih je bil dedec z rdečimi. Slabo vest ima in mnogo šnopsa. Ima še dve čedni punci povrh."

„Šnops za vodnika, za nas pa dekleta."

Dobrih deset minut so mlatili slamo, potem pa odšli.

Srečanje z belogardisti jih je opozorilo, da se le ni varno potikati po stezah in okoli hiš. Zato niso šli več po poteh, zavili so v gozd, se spustili v dolino in čez senožeti prišli do gozdarjeve hiše.

Blisk je na nočnih pohodih razmišljal o vsem, kar je doživel. Iz dogodkov, ki so se v zadnjih mesecih s strahovito naglico vrstili, je zbiral pomembnosti in jih spreminjal v sklepe. Sumničenje se je po likvidaciji gestapovcev in skupine belogardistov v Cerknem že poleglo. Prišlo je v ljudi kot nalezljiva bolezen, ki okuži telo in mine. Njega se ta histerija ni prijela. Vedel je za ljudi, ki so sumili drug drugega in si stregli po glavah. In tudi taki so bili, da bi kar streljali, samo zaradi suma. Preudarnosti Pemca in ljudi v divizijskem vodstvu se je bilo zahvaliti, da so zajezili vzdušje strahu in utrdili enote. Blisku Ana ni šla iz spomina. Ob Hrastovi aretaciji so bili nekateri za to, da jo aretirajo. Sam ni vedel, zakaj se je postavil zanjo in jo branil. Sumničili so jo, toda dokazov ni bilo nobenih. Že po tem mu je Orlov zaupal, da je mislila oditi z ameriškim pilotom. Tudi to je imel za dokaz, da ni pri gestapu. Imeli so v načrtu ujeti Valjhuna, in tudi od njega si je obetal novih podatkov in morda celo razjasnitve, kaj je z Ano.

Gozdar je prišel takoj odpret in jih je hitro spustil v hišo. Že v veži jim je povedal, da ga beli radi obiskujejo. Peljal jih je v izbo pod streho, kjer je imel pripravljeno skrivališče. Pogostil jih je in jim pripovedoval. Jedli so in poslušali možakarja, starega okoli petdeset let, z dobrimi očmi in prijetnim obnašanjem. Blisk ga je že poznal, Tušarju in Poljaku pa je bil všeč že pri prvih besedah.

Naprej jih je zanimalo o Valjhunu. Gozdar je povedal, da je grozen človek, pravi pes za ljudi. Pred dobrim tednom so ga vzeli z njive belogardisti in zvezanega odpeljali pred Valjhuna. Okolici je bilo znano, da je gozdarjev sin padel enainštiridesetega leta pozimi v partizanih in so ga zato očrnili pri belih. Stari si je nabasal pipo, pritejno zakašljal in nadaljeval:

„Vso pot so me suvali s puškami in mi grozili. Pripeljali so me pred Valjhuna. Bleda grinta, z ozkimi brčicami pod nosom in hudobnimi očmi. Precej časa me je gledal, potem pa je naročil, da mi razvežejo roke. Vse je spodil iz pisarne. Ko sva bila sama, pa mi je dejal: — Stari, toliko masla imaš v glavi, da ga je dovolj za topovsko kroglo. Okolica te je očrnila. Vse vem o tebi, da si pomagal rdečim in da si pri njih dobro zapisan, in tudi to vem, da imaš sestro, poročeno v okolici Cerknega. Če hočeš ohraniti glavo, mi boš napravil majhno uslugo. Hočem zvedeti za neko dekle. — Odprl je torbo in mi pokazal sliko lepega dekleta. — Ugotovi mi, v kateri brigadi je in mi vse poizvej o njej! Ime ji je Ana Bergel. Nič drugega, stari. In glava ti bo ostala na ramenu. Vem, da si trma in da bi se dal ugonobiti za svoje. Da boš imel mirno vest, kar hočem izvedeti, ni nič političnega. Če ne verjameš, se ti zakolnem na svojo mater. S tem dekletom sva si bila včasih dobra in kar imava, je osebna zadeva. — Potem me je spustil. Seveda sem mu obljubil, da se bom potrudil.

„Odlično," je dejal Blisk. „Izvedel si nekaj pomembnega. Jaz ti bom dal podatke."

„Samo ne kaj takega, da bi mu ostal v krempljih. Pravijo, da počenja z ujetimi grozne stvari. To sem zvedel od kurirja, ki so ga teden dni mučili, da bi zvedeli za javke. Nazadnje pa jim je ušel, ves pretepen in iznakažen."

Stari se je odkašljal in se zvito namuznil. Povedal jim je, da so v bližnji vasi belogardisti že jeseni postavili novo postojanko. Ker jih čez vso zimo nihče ni motil, so zelo brezskrbni. Vsak večer se zbirajo v gostilni na koncu vasi, pijejo, kvartajo vse do polnoči, ne da bi bili zastraženi.

Tušarju so se zasvetile oči. Prekinil ga je in vprašal, če bi se dalo neopaženo približati gostilni. Z obveščevalci je šel kot minerski strokovnjak, da bi proučil možnosti za razstrelitev manjših belogardističnih gnezd. Gozdar je povedal, da so zastraženi samo v postojanki, da pa v gostilno lahko pride vsak, ki se mu zljubi. Nevarna je samo patrulja, ki večkrat kroži po vasi in tudi izven nje.

Tušarju je imenitna misel šinila v glavo: „Fantje, preoblekli se bomo v stare babe in jih jutri zvečer obiskali." Plisk in Poljak sta se zasmejala, na posrečeno zamisel so spraznili vsak svoj kozarček. Soglasni so bili, da bi taka akcija propagandno uspešno odjeknila za uvod, preden bo udarila divizija. Tudi stari je bil navdušen, čeprav je sprva zmajeval z glavo.

Naslednjega dne pod noč so se preoblekli. Navlekli so nase dolga krila, bluze, ženske čevlje in se pokrili z rutami. Vso obleko jim je preskrbel gozdar, seve, s precejšnjo težavo. Najbolj žalostno je bilo, ker si je Tušar moral obriti brke. Dejal je, da je vsaka kocina vredna enega belogardista. Ko so bili preoblečeni, so drug drugega maskirali s smetano in pepelom. Ogledovali so se v starem oškrabanem ogledalu in bili s svojimi novimi podobami kar za-

Stellungnahme der Landesaufnahme

ZUR FRAGE DER SLOWENISCHEN NAMEN KÄRNTENS

Wir bestätigen den Empfang Ihres Schreibens vom Dezember (Datum fehlt) und des „Slovenski vestnik" vom 27. 11. 1970 mit dem Artikel von U. O. über die „Planmäßige Germanisierung topographischer Namen in Kärnten" und kommen Ihrem Wunsche nach, dazu Stellung zu nehmen.

Die Landesaufnahme unterscheidet zwischen Siedlungsnamen und sonstigen geographischen Namen. Die Siedlungsnamen sind durch Verwaltungsakte festgelegt und werden von der Landesaufnahme aus dem amtlichen „Ortsverzeichnis von Österreich", herausgegeben vom Österreichischen Statistischen Zentralamt, übernommen. Da die Festlegung der Siedlungsnamen in die Kompetenz des Landes und der Gemeinde fällt, müßten Sie sich hier mit Ihren Wünschen an das Amt der Kärntner Landesregierung oder an die Gemeindeämter wenden.

Durch die Schreibung der sonstigen geographischen Namen erscheint Ihnen die Karte „Eberndorf-Jauntaler Seengebiet" der Kartographischen Anstalt Freytag-Berndt u. Artaria als ein Dokument der „planmäßigen Germanisierung" topographischer Namen. Die Firma Freytag-Berndt u. Artaria ist ein privates Unternehmen, dem wir weder vorschreiben können noch wollen, wie es seine Karten redaktionell gestalten und beschriften soll.

Die Stellungnahme der Landesaufnahme zur Frage der slowenischen Namen Kärntens ist folgende: Dem Topographen ist durch die bestehenden Dienstvorschriften aufgetragen, die geographischen Namen, soweit sie nicht Siedlungsnamen sind, an Ort und Stelle bei kundigen Personen (Förstern, Lehrern, Pfarrern, Angehörigen alpiner Vereine, Bauern usw.) zu erfragen. Es dürfen nur jene Namen in die Karte aufgenommen werden, die tatsächlich bei der Bevölkerung gebräuchlich sind. Namen, die in den (schriftlichen) Unterlagen (Schriftkonzept) vorkommen, aber bei der Bevölkerung nicht bekannt sind, sind nicht aufzunehmen. Der Topograph darf also nur Namen übernehmen, die er aus dem Munde verlässlicher Gewährsleute gehört hat. Ungeprüft darf kein Name übernommen werden.

Soweit die Dienstvorschrift. Ein nationales Problem kann hierbei gar nicht entstehen. Hört der Topograph z. B. nur Bela peč, so kann er dafür keinen anderen Namen in die Karte setzen.

Das einzige und echte Problem bleibt, ob man zur Schreibung slowenischer geographischer Namen in Kärnten die slowenische Orthographie anwenden oder deutschen Schreibgewohnheiten und Aussprachegewohnheiten folgen soll. Die slowenischen Namen im südlichen Kärnten werden in der Mehrzahl ohne die slowenischen Sonderbuchstaben und diakritischen Zeichen geschrieben; es werden die slowenischen Laute nach deutschen Schreibregeln erfaßt. Dies hängt damit zusammen, daß Südkärnten seit alter Zeit sprachlich ein Mischgebiet ist, so daß slowenische geographische Namen, und zwar oft dieselben, sowohl in slowenischsprachigen als auch in gemischt- oder deutschsprachigen Gemeinden vorkommen; es entstünde aber auch, würde man die Berg-, Ried- und Gewässernamen in slowenischsprachigen Gemeinden nach der slowenischen Orthographie schreiben, eine verwirrende Diskrepanz zur Schreibung der Namen der Ortschaften und Ortschaftsbestandteile (nach dem Ortsverzeichnis von Österreich), sowie der Einzelhöfe (meist nach dem Grundkataster), welche in den genannten Quellen fast nur nach den Regeln der deutschen Orthographie erfolgt. Nur wenn ein Berg-, Ried- oder Gewässername aus zwei getrennt geschriebenen slowenischen Namen besteht, von denen der eine ein Eigenschaftswort und der zweite ein Gattungswort ist, wird ausnahmslos die slowenische Originalorthographie angewandt (Tolsti vrh, Mrzli vog, Goli vrh, Mrzla gora, Dolga njiva usw.), denn hier handelt es sich nicht um zu Eigennamen erstarrte Wörter, deren Sinn oft auch dem des Slowenischen Kundigen unklar bleibt, sondern um klar durchschaubare syntaktische Fügungen der slowenischen Sprache.

Wir sehen in dieser Handhabung nicht mehr als eine brauchbare Behelfslösung für die Zwischenzeit, die bis zur Schaffung einer Kärntner Ortsnamen-(Nomenklatur-)Kommission angewendet wird.

Die Vereinten Nationen haben auf einer Sonderkonferenz zur Standardisierung geographischer Namen im Jahre 1967 die Schaffung von staatlichen Namenbehörden empfohlen. Infolge der bundesstaatlichen Struktur Österreichs ist es bei uns aber nur zur Schaffung von Landeskommissionen gekommen. Diese arbeiten bereits erfolgreich in Vorarlberg, Tirol, Burgenland und Steiermark. Die Landesaufnahme sendet alle Neuaufnahmen und vollständigen Kartenrevisionen an die Landeskommissionen mit der Bitte um Durchsicht der geographischen Namen. Die Vorschläge der Länder werden dann grundsätzlich übernommen, so daß das zuständige Land die Verantwortung für das geographische Namengut übernimmt. So entspricht die Beschriftung der Österreichischen Karte 1:50.000 in ganz Vorarlberg den Wünschen der Vorarlberger Nomenklaturkommission. Leider hat die Direktion des Kärntner Landesarchivs sich negativ zur Bildung einer Kärntner Ortsnamenkommission geäußert, so daß wir hier wohl noch für einige Zeit auf uns selbst gestellt sind. Es wäre wertvoll, wenn der Slowenische Kulturverband Kärntens seinerseits bei der Landesregierung auf die Bedeutung einer Kärntner Ortsnamenkommission hinwiese. Im zweiten mehrsprachigen Land Österreichs, im Burgenland, hat die Einschaltung eines Slawisten und Angehörigen der kroatischen Volksgruppe zu guten Ergebnissen in der Bearbeitung des slawischen Namengutes geführt. Das müßte auch in Kärnten möglich sein.

Nun ein paar Worte zur Germanisierung: Das von Ihnen genannte Gebiet verteilt sich auf die Blätter 203, 204, 212 und 213 der Österreichischen Karte 1:50.000. Davon wurden in jüngster Zeit (1966) nur die Blätter 212 und 213 toponymisch überarbeitet. Fast alle von Ihnen erwähnten Namen liegen nun auch auf diesen beiden Blättern. Bei ihrer Bearbeitung zeigte es sich, daß bei früheren Erhebungen deutsche Namen aufgenommen wurden, die von der Ortsbevölkerung kaum gebraucht werden. Der Grund dafür ist aber keineswegs in einem Germanisierungsbestreben des früheren Personals zu suchen, sondern viel eher darin, daß man nicht immer die geeigneten Gewährsmänner gefunden hat. Erfahrungsgemäß ist dies gerade in sprachlichen Mischgebieten schwierig. Es wurden in den folgenden Fällen im Jahre 1966 slowenische Namen für deutsche Namen oder für sprachlich gemischte Namen der früheren Ausgaben gesetzt:

Bl. 212: Setitsche für Freiberg;
Kravji vrh für Breiter Gupf;
Huda jama für Böser Graben;
Mrzli vog für Kalter Grund;
Wilze für Gabelspitze;
Tolsta Košuta für Breite Koschuta;
Mala Košuta für Kleine Koschuta;
Kladwo für Balken;
Tegoška gora für Pungert;
Wrata für Uratasattel;
Selenz für Grünberg;
Goli vrh für Goliberg;
Mrzla gora für Kalte Höhe.

Bl. 213 Sneschnik für Sneschnig (eingedeutschte Schreibung);
Suhi vrh für Suhiberg;
Suha peč für Suchafelsen.

Zum Schluß noch jene slowenischen Namen, die Ihrer Meinung nach bei uns zu kurz gekommen sind:

Dem Siedlungsnamen Dolina wurde der Klammername Maria im Walde beigegeben, was üblicherweise nur im Einvernehmen mit der Gemeinde erfolgt. Zu Kuhberg (Kravji vrh): Auf Grund des Sprachgebrauchs der Bevölkerung der Gemeinde Zellpfarre wurde der bisherigen Bezeichnung Kuhberg Kravji vrh beigefügt. Kuhberg dürfte in der Gemeinde Eisenkappel-Vellach erhoben worden sein (Grenzberg). Trockener Graben (Bl. 203) ist im Jahre 1948 statt Suchagraben in die Karte 1:25.000 gekommen, möglicherweise auf Grund von Angaben des Forstpersonals. Zu Dickenberg (Bl. 204): Es konnte nicht mehr festgestellt werden, auf Grund welcher Erhebungen Tolsti vrh durch Dickenberg ersetzt wurde. Es darf als sicher angenommen werden, daß Kuhberg, Trockener Graben und Dickenberg neuere Übersetzungsnamen sind und es wird überprüft werden, inwieweit sie organisch gewachsene Übersetzungen der bäuerlichen Bevölkerung oder künstliche Konstruktionen sind. Bei Trockener Graben ist eher der zweite Fall anzunehmen, da als volkstümliche deutsche Entsprechung Dürrenberg zu erwarten wäre.

Die Anmerkungen von U. O. bei Sneschnik, Goretza und Michowz berühren die Frage, inwieweit ein Geländename mundartlich oder hochsprachlich zu schreiben ist.

Wir werden Ihre Hinweise, wie alle Anregungen, die aus dem Kreise der Kartenbenützer kommen, berücksichtigen und alle zweifelhaften Namen zur Überprüfung vormerken, bedauern allerdings die Anonymität des Briefschreibers. Wir könnten den Artikel besser auswerten, wenn der Autor seinen Namen genannt und uns genaue Angaben über die Zeit und Art seiner persönlichen Erhebungen gegeben hätte, falls er solche gemacht hat.

Wir bitten Sie, veranlassen zu wollen, daß unsere Stellungnahme im Slovenski vestnik in der „Tribüne der Leser" abgedruckt wird.

Für den Präsidenten:
w. Hofrat Dipl. Ing. W. Wagner

Ko smo v našem listu novembra lanskega leta objavili dopis z naslovom „Planmäßige Germanisierung topographischer Namen in Kärnten", je Slovenska prosvetna zveza poslala članek tudi pristojnemu uradu na Dunaju, to je Bundesamt für Eich- und Vermessungswesen (Landesaufnahme), ter prosila za stališče k izvajanjem v navedenem prispevku.

Od omenjenega urada je SPZ prejela odgovor s pismom od 3. februarja 1971, št. G. Z. L 60 329/71, posebej s prošnjo, da v pismu izraženo stališče posreduje v objavo v našem listu.

Tej prošnji radevolje ustrežemo in pismo v celoti objavljamo, zlasti ker je iz stališča pristojnega urada zdaj marsikaj pojasnjenega tudi glede tega, kako pravzaprav pride do sprememb v pisanju krajevnih imen. Uredništvo

Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA —

dovoljni. Najlepši je bil Poljak in Tušar je dejal, da je kaj nevarno, da bi se ga ne polastil kakšen belogardist. Seveda mu Poljak ni ostal dolžan, zato ga je primerjal z upokojeno cipo. Da so bili popolni, je Tušar dobil še veliko mašno knjigo v roke in starinski leseni molek.

Ko je bil z njihovo podobo zadovoljen tudi gozdar, so si navezali bombe in šaržerje za municijo, potaknili brzostrelke pod pazduho in se ogrnili z velikimi volnenimi pleti. Preden so odštorkljali po stopnicah, je Tušar poveljeval: »Mirno!" in „Marijina družba naprej, marš!"

Vodil jih je gozdar. Skoraj počil je od smeha, ker je Tušar vso pot poskakoval. Prinesel mu je premajhne čevlje. Ko pa so se bližali vasi, se je možakar zresnil, njegova naloga je bila, da jim bo s parabelo ščitil umik iz vasi. Skoraj žal mu je bilo, da jim je povedal.

V mraku so tri ženske zavile med prve hiše v vasi. Skljućene, s povešenimi rokami, majavo hojo, so hitele po blatni vaški poti proti gostilni, od koder je prihajalo pijano in zateglo petje. Z nasprotne strani sta prišla dva belogardista. Če je patrulja in se obregne vanje, bo hudič, so pomislili. Zato so obstali nekaj hiš pred gostilno in se spustili v ženski klepet. Belogardista pa sta zavila v gostilno in se za stare ženske niti zmenila nista. Na vratih nasprotne hiše se je pojavil zvedav možak, jih pozdravil in povprašal, kam gredo tako pozno na noč. Blisku je postalo vroče. Domenili so se, da bo govoril samo on, ker je imel najlepši glas. Zato se je hripavo odkašljal in rekel, da gredo na obisk. Mož jih je nejeverno motril, njegova nezaupljivost pa se je še povečala, ko je videl poskakovati plečato žensko z veliko mašno knjigo pod pazduho. Še bolj pa je bil začuden, ko so ženske zavile v gostilno. Že je hotel stopiti za njimi, pa si je premislil. Raje je od daleč opazoval tisto, ki je ostala zunaj in škilila skozi okno.

Napetost, ki je držala Bliska, odkar so zavili med hiše, je ob gostilniških vratih popustila. S Tušarjem sta vstopila v temno vežo, Poljak pa je ostal zunaj pri oknu. Obstopila sta vrata. Razločno sta slišala pesem, ki so jo peli:

„Ko psi zalajajo po celi vas' na glas..."

Eden od kvantopircev pa je zavpil: „Pik as! Ajnc, porkamadona! Štefan gor!"

Takrat je Blisk odprl vrata. Videl je, da so se vsi ozrli k vratom, skozi katera ni nihče vstopil. Obsedeli so kot prikovani in v oblakih dima so bili njihovi obrazi sivi in brez potez. Mednje sta zagnala vsak po dve defenzivki s krokodiljim plaščem in se pritisnila k zidu. Vrata so se škripaje zapirala. Štiri eksplozije so se zlile v eno. Pivnico so spremenile v razbitine. Po teh eksplozijah je še Tomo skozi okno vrgel dve, kot je bilo dogovorjeno. Potem je Blisk odprl vrata. Vanje je puhnil jedek vonj po eksplozivu, krvi in pokvarjenem vinu. Izba je bila napolnjena z dimom in bolestnimi stoki. Tušar je posvetil z baterijo med pobite. Le redki so se pomikali in hropli. Blisk je stopil korak nazaj v notranjost izpraznil poln šaržer krogel. Skozi okno pa je vžgal Tomo. Preden so odšli, je Tušar vrgel mednje mašno knjigo in molek s pripombo: „Da ne bodo prišli v nebesa brez rekvizitov."

Vračali so se hitro. Možak, ki jih je nagovoril, je še vedno stal pred vrati in se z obema rokama držal za glavo. Šele ko so prišli proti njemu, je stekel v hišo.

Do konca ceste med hišami niso srečali nikogar. Na polju pa so začeli teči. Blisk in Tomo sta ušla naprej, Tušar pa je zaostajal, čudno poskakoval in preklinjal premajhne čevlje. Nazadnje se je razjezil, snel čevlje in v nogavicah ucvrl za njima ter ju kmalu prehitel. Gozdar jih je čakal tam, kjer so ga pustili. Ves čas, kar so odšli, je odlival za debelim drevesom in si želel samo to, da bi se srečno izteklo. Bili so že globoko v gozdu, kjer je imel Tušar skrite svoje čevlje, ko je v vasi začelo biti plat zvona. V postojanki pa se je oglasila trobenta. Njen rezki glas je klical k orožju in se pomešal med zvonenje. Ko so ponoči obveščevalci odšli in stisnili roko gozdarju, je dejal Blisk:

„To je prvi pozdrav dolomitskim belogardistom, ki jim ga pošilja 31. divizija. To je za dobro jutro." Potem so se izgubili v temi.

V zaselku nad Idrijo so zvedeli od zaupnikov, ki so bili v mestu, da je prišlo nekaj novega vojaštva, da Nemci urejajo svoje utrdbe in da že nekaj dni v jutranjih urah vzdržujejo zvezo med postojankami v mestu in v Spodnji Idriji. Ker so bili podatki obveščevalnega centra o sovražnih silah v Idriji precej pomanjkljivi, so imeli nalogo, da ugotove, kaj je novega po postojankah. Ko so ugibali, kje in kako bi začeli, so se takoj spomnili na kurirja, ki je vzdrževal zvezo. Če ga ujamejo, jim bo ta živi jezik povedal vse, kar jih zanima. Sedeli so na kupu bukovih hlodov pred domačijo in se mastili vsak s svojo svinjsko kračo. Razpravljali so, kako bi ujeli kurirja. Ugotovili so, da bi jim, če bi se preoblekli v stare ženske, to ne koristilo dosti. Diverzant Tušar jo je kmalu pogruntal.

„Zjutraj gremo," je dejal Poljak. Pri nas na Poljskem pravijo: „Kdor spi, ribe ne ulovi."

Ko so se odločili, so še naprej mežikali v sonce, dokler se Blisk ni spomnil, da je žejen in je gospodarja naprosil za steklenico sadjevca. Gospodar jim ga je prinesel, prisedel in zapletli so se v razgovor o vojni, o letini, o živini ki je vse bolj kopnela iz kmetovega hleva, čimdalj se je vlekla vojna. Povedal jim je, da so belogardisti iz bližnjih postojank vedno bolj predrzni in da se jih domači ljudje boje kakor Nemcev, da farji hujskajo ljudi, naj se borijo za zemljo in za boga, ker jim bodo komunisti vse pobrali. Straše jih s hrano pri kotlu in s kolhozi.

Kmetove vesti so potrdile njihovo ugotovitev, da beli pritiskajo vedno bolj proti osvobojenemu ozemlju, ker so

URA

Ura teče, nič ne reče,
ti-ka-ta-ka, nič ne čaka.
Naj dež lije, sonce sije,
vedno kima, mira nima.

Naj bo petek ali svetek,
vedno niha brez oddiha.
Vedno budna, nikdar trudna,
ura niha, sama, tiha.

Jo vprašujem, pogledujem,
ona teče, nič ne reče.

LETNI ČASI

Učitelj vpraša učence: „Kateri letni čas vam je najljubši?"

Prvi odgovori Tonček. Dvigne se in reče: „Meni je najljubša zima."

„Zakaj?" vpraša učitelj.

Tonček gleda učitelja, učitelj gleda Tončka. Nasmehneta se drug drugemu in Tonček pogumno prične razlago: „Kadar je zima, pada sneg. Otroci vriskamo po griču. Sankamo se, smučamo in drsamo se. Postavljamo sneženega moža. V ptičnico nosimo zrnja za ptičke. Kepamo se, prekopicujemo se po mehkem snegu. Pozimi je božič, za božič dobimo darila, potem pride novo leto . . ."

„Da! Tudi jaz imam najraje zimo!" se za Tončkom oglasi Vida. „Pozimi koljemo tudi prašiča. Takrat imamo domač praznik. Tisti dan je vsega dosti. Rečem: Prosim, pečenko! In dobim pečenko. Rečem: Prosim, krvavico! In dobim krvavico . . ."

Otroci se smejejo in tudi Vida se smeje s svojimi polnimi lici.

Učitelj hodi po razredu. Ustavi se poleg Folteja. „No, Foltej! Je tudi tebi najbolj pri srcu zima?" vpraša.

„Ne, gospod učitelj! Rad imam zimo, a še rajši imam jesen," odgovori Foltej. „Jeseni grem k stricu Mihu. Stric Miha ima velik sadni vrt in jaz plezam z drevesa na drevo. Z jablane na hruško. S hruške na slivo. Potem stečem k češplji in trgam češplje!"

„Ah, to ni vse!" zamahne z roko Milan. „Lepše kot zima, lepše kot jesen je poletje. Takrat imamo velike počitnice. Po mili volji se igramo in kopljemo od jutra do večera. Na vrtu gradimo s peskom. Delamo hiše, mostove, trdnjave. Mama prinese kad. Vanjo nalije vode in kad se v hipu spremeni v naše morje. Po morju plavajo ladje in mi jih krmarimo. Potem sedemo pod šotor, narejen iz dveh starih rjuh in čitamo Karla Maya. Z njim hodimo po čudnih neznanih deželah. Na glavo si nataknemo indijansko pernico, narejeno iz gosjih peres. Zvečer se vrnemo domov in mama se zasmeje na ves glas in reče: Saj ste pravi zamorci."

V razredu je živ-žav. Učenci se smejejo, hihitajo. Tudi učitelj je dobre volje. Ko se nasmejejo do kraja, učitelj sede na klop bledе Verice in vpraša: „No, Verica! Sedaj še ti povej, kateri čas je tebi najbolj pri srcu?"

Verica zardi, dvigne se in plaho reče: „Pomlad."

„Zakaj?"

Verica za hip molči, gleda skozi okno in spet reče: „Moja mama je bolna. Že vso jesen in zimo leži v bolnišnici. Bleda je in pokašljuje. V nedeljo sva jo z očkom obiskala. Sedela sem ob njej, držala sem jo za roko in jo vprašala: Mama, ali se kmalu vrneš? Ali boš kmalu zdrava? Težko te že čakam! Mama se je nasmehnila. Pobožala me je po glavi in rekla: Kadar pride pomlad, kadar pride sonce, takrat bom spet zdrava . . . Takrat bova skupaj hodili na travnik, trgale bova pisane rožice, lovile bova metuljčke . . ."

V razredu je čisto tiho. Nič več se ne smejejo. Verica zre po učencih, zre v učitelja in tiho zaključi:

„Zato si želim pomlad!"

Marta Grom

Milo za drago

Vdova Mariška je imela kopico otrok, kruha pa malo ali skoraj nič. V njeni hiši je bila iz dneva v dan hujša revščina in — lakota. Njen najstarejši sin, Honza, je imel komaj deset let, ko ga je revna mati poslala na pot s trebuhom za kruhom.

„Pojdi po svetu, Honza, in si poišči kakšno delo in zaslužek! Morda boš naletel na srečo ter ne boš do konca svojih dni takšen revež kakor jaz. Tedaj se boš morebiti spomnil svoje stare matere, svojih lačnih bratcev in sestric!"

Honza je povezal svojo revščino v culico in se odpravil na pot. Hodil je, dolgo je hodil, prehodil sto vasi in naposled naletel na velikega bogataša ter se pri njem zaposlil.

Bogati kmet je zgodaj zjutraj zbudil Honzo in mu velel:

„Odreži si kos kruha, šel boš na polje, vezal boš snopje!"

Honza je prijel za nož, položil rezilo na hlebec, gospodar pa je zavpil:

„Počakaj, prijatelj, to je mnogo preveč!"

Honza je rezilo nekoliko premaknil, da bi odrezal malo manjši krajec kruha, a gospodar ga je zgrabil za roko:

„Ne, prijatelj, še vedno je več kot preveč!"

Honza je znova rezilo premaknil, gospodar pa je tretjič menil:

„Tudi to je še preveč, odreži malo manj; če želiš, da bo krajec večji, ga položi v potok, tam bo narasel!"

Honza je odrezal kos kruha in odšel na polje. Tam je pojedel kruh, legel pod grm in sladko zaspal. Zbudil se je, ko se je že mračilo, povezal en edini snop in se je vrnil domov, ko se je že dobra stemnilo.

„Prav gotovo si nagrmadil velikanski kup snopja?" ga je pozdravil gospodar.

„Počakaj, gospodar, to je mnogo preveč!" ga je zavrnil Honza.

„Vem, vem, da se nisi pretegnil," je menil gospodar, „primeren kupček pa si le pripravil, a?"

„Ne, ne, še vedno več ko preveč!"

„Za Križčevo voljo, kaj si počenjal ves dan? Menda nisi povezal enega samega snopa?" se je razburil gospodar.

„Uganil! En sam samcat snop!" mu je zabrusil Honza. „Pa sem ga položil v potok, tam bo narasel!"

(Po češki ljudski pripovedki)

Zanimiva živalska tekma

Srečala sta se rak in lisica. Zvitorepka ga je porogljivo nagovorila:

„Pozdravljeni, gospod rak! Vi pa res počasi hodite! Kakor vidim, vam gre nazaj bolje kakor naprej. Ali bi mi hoteli zaupati, v kolikem času prehodite ta travnik naprej in nazaj?"

„O, tetka lisička, premalo me poznate! Moje noge so lahke in tečem celo hitreje kot lisice. Predlagam vam tekmovanje in kdor izgubi, plača zlat dukat."

„Meni je to prav všeč," reče lisica. „Ali bova tekla od tu do mesta ali iz mesta nazaj?"

„To je predaleč za preizkušnjo. Dovolj bo en kilometer. Jaz vam bom dal seveda prednost, če pa na to ne pristanete, potem sploh ne tekmujem," se moško odreže rak.

Lisica ga hitro vpraša: „Za koliko me boste torej spustili naprej?"

„Samo za našo dolžino," odvrne rak.

„Pristanem!" reče zadovoljno lisica zvitorepka in se obrne, rak pa se s svojimi močnimi škarjami oklene njenega košatega repa. Lisica prešteje do tri in steče kot še nikoli v svojem življenju. Ko prispe na cilj, se obrne in zakliče: „Kje si zdaj, ti neumni, širokoustni rak, kje ste, gospod?"

„Vi pa res daleč zaostajate, tetka lisička. Že celo večnost vas čakam tukaj in premišljujem, kje ste se toliko zamudili," se oglasi rak za njenim hrbtom.

„No, vas je pa samo veter lahko tako hitro sem prinesel," se je začudila užaljena in osramočena lisica. Izplačala je raku izgubljeno stavo in odšla z dolgim nosom.

Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA —

podobne novice slišali tudi drugod. Povsod so videli, da so jih ljudje z veseljem spejemali in spraševali, kje so bataljoni in brigade.

Sonce je prijetno grelo. Zato so se slekli do pasu in se sončili. Blisk je pripovedoval, kako se je včasih z bratom smučal v visokih gorah in da mu je sončenje zelo pri srcu. Tomo se je šel h koritu umit. Vsi trije so strmeli za njim v njegov hrbet. Ves je bil prepredžen s temnimi brazgotinami in je bil bolj podoben zemljevidu kakor koži. Ko se je vrnil, sta ga oba vprašala, kaj je z njegovim hrbtom. Tomo se je grenko nasmehnil. V polomljeni slovenščini je povedal:

„Včasih so dejali, da je človekova preteklost vrisana v obraz, meni pa je vrisana v hrbet. Tak sem tudi po nogah." Zavihal je hlačnice, potisnil nogavice k čevljem in pokazal sledove biča. „To je delo gestapa. Nekaj dni so me vsak dan zvezali in me v kleti obesili na železni kavelj. Vsakokrat so me do nezavesti pretepli z bikovkami in me oblivali z vodo. Zvedeli niso ničesar. Na pol mrtev sem ležal nekaj dni na betonu v samici. Koža sesekana, scefrana srajca prilepljena k hrbtu, sam ne vem, kako sem obstal. Moji so z zvezami dosegli, da nisem bil ustreljen. Poslali so me v Oswiencziem po naše ali Auschwitz, kakor pravijo Nemci. Ne pozna fašizma, kdor ni videl taborišč. Gotovo bi končal v krematoriju, če ne bi spet posredovali zame. Dokazov, da sem kaj naredil, ni bilo, čeprav sem bil v akciji na nemške kamione. Zato so me Nemci premestili v milejše taborišče. Od tam pa sem pobegnil k vam."

„Hudičevo so te premahali," je majal z glavo kmet, „saj skoraj ni koščka kože, kamor bi položil prst."

Tomo se je nasmejal, kot bi grozljiv spomin šel mimo in dejal:

„Zato pa upam, da ta hrbet zasluži, da ga obsije sonce. Vražje me skeli in zbada, kadar se pripravlja k dežju."

„Ta jim ne bo prizanašal," je sam pri sebi mrmral kmet in s prazno steklenico šel proti hiši. Oni trije pa so brezskrbno zadremali na soncu. Iz doline je pihljal lenoben vetrič in jih hladil.

Sredi noči so šli na pot. Spočetka so hodili po stezah, vendar so se izogibali nevarnih mest. Šele ko so se približali cesti, so postali previdnejši. Svet je bil strm in poraščen z gozdom. Bili so sredi močnih nemških postojank, ki so jih slutili na obeh straneh doline.

Vodil je Tušar, ki je bil domačin. Nezmotljivo jih je pripeljal v dolino, kjer je šumela reka. Tušar je postal pri debelem drevesu, pomigal z roko naprej in pokazal: skozi drevje so zagledali bel trak, ki se je kakor kača zvijal nad obrežjem reke. Ker se ni nič zganilo, so se spustili na cesto in šli po njej do ovinka, kjer je bila na obeh straneh obdana z gozdovi in s skalami. Mesto je bilo pripravno za zasedo.

Svod je bledel in hitro se je danilo. Nekje v daljavi je jezno lajal pes. Pohiteli so. Izbrali so si dvoje debel v višini človeški prsi in napeli čez cesto tanko jekleno žico. Potem so se potuhnili med skale in čakali.

Zdanilo se je. Svetloba je spremenila svet. Razdalje so se premaknile, težave povečale. Vedno bolj pogosto so se ozirali v goščavje za hrbtom. Lahko bi jih kakšna nemška patrulja iznenadila. Čas se je po polževo vlekel naprej. Od Idrije je veter prinašal enakomerno pesem strojnic. Tušar ju je pomiril, da tako streljajo na streliščih. Kar naprej so gledali na uro. Blisk bi najraši mislil na druge stvari, pa ni mogel. Imeli so Nemce na obeh straneh in zelo verjetno so jih imeli tudi za hrbtom. „Čemu ta podjetnost," si je očital Blisk. Spomnil se je moža, ki se je vso prvo svetovno vojno klatil po frontah. Nekoč je dejal njegovemu očetu: „Kdor ima le malo soli v glavi, ta v vojski ne zgane z mezincem, če mu ni treba!" Ko je šel njegov bataljon v napad, se je skril, pravzaprav je šel na potrebo v kavarno. Njegovi tovariši so prebili črto in padli. On, ki je ostal, pa je dobil zlato medaljo.

Kurir ni prišel, kot so bili obveščeni. Že so se hoteli dvigniti, da bi odšli, ko so zaslišali brnenje. Preden so se zavedeli, je za ovinkom zabobnel motor in zagledali so motorista v čeladi, ki je smelo zavozil v krivino. Kot nevidna roka ga je žica vrgla z motorja. Telebnil je vznak na cesto in se dvakrat prevalil. Stroj pa je zavozil v skalo in se prevrnil. Vsi trije so skočili na cesto, motorist se je prevalil in stegnil okrvavljeno roko k pištoli. Toda Poljak, ki je bil prvi pri njem, mu je stopil na roko. Tušar mu je snel orožje, torbo, Blisk ga je dvignil pokonci in brž so mu zvezali roke z jermeni. Razen krvavih rok, od padca ni imel posledic. Čelada mu je oblažila udarec. Nemški podoficir je neverjetno buljil vanje, Blisk pa mu je dejal po nemško:

„Hitro z nami! Če boste pametni, ne bo nič hudega." Tomo je vzel jermen v roke in ga potegnil s ceste v hosto kot pokornega psa, ki so ga ukradli lastniku. Ni se upiral. Le stokal je venomer in po obrazu so mu tekle znojne kaplje. Spešili so v hrib. Izogibali so se poti in steza. Šli so naravnost skozi gozd, da jih ne bi Nemci prestregli. Nemec je polglasno stokal. Oni trije se zanj niso zmenili. Cesta je bila že globoko pod njimi. Vedeli so, da so jo odnesli. Napetost je popustila, zdaj so hodili počasneje. Ko pa se je svet prevesil, so izbrali varno mesto in počivali.

Podoficir je bil bled kakor zid. Blisk mu je ponudil žganje, dvakrat je potegnil in se zahvalil. Potem so mu obvezali krvaveče roke, ker mu je kožo posnelo kamenje. Nemec jih je gledal kot ljudi z Marsa. Ni mu šlo v glavo, da so banditi tako dobro napravljeni in oboroženi. Tomo, ki je za silo govoril nemško, in Blisk, ki ni znal dosti več, sta se lotila zaslišanja. Tušar pa je sedel na štor in s torbico na kolenih pisal zapisnik.

(Nadaljevanje v prihodnji številki)

ELENE SLATER:

DRUGO POROČNO POTOVANJE

Ko sta se poročila, takoj po končani šoli, sta bila vedno skupaj. Kupila sta hišico v severnih gozdovih, kjer sta bila popolnoma odrezana od sveta. Tam sta prebila vsak konec tedna, sprehajala sta se z roko v roki, sedela pri plapolajočem ognju, sekala drva in hodila po vodo k potoku, pa sopla in se smejala zaradi napora, ki ga nista bila vajena.

Pozneje pa se je idila spremenila. Zaradi poslovnih sestankov ni imela več toliko časa in ob sobotah nista mogla več hoditi v hišico v gozdu. Če mu je kaj rekla, je ni slišal. Bral je poročila z Wall Streeta. Vedel je, kdo sta Fellini in Truffaut, če pa je načela pogovor o filmu in umetnosti, ni niti črhnil.

— Kam si se zamislil? — ga je obupno spraševala. — Kot da govorim kamnu.

— Slišal sem, kar si rekla. Zadnje besede so bile: „Pes simbolizira večno zlo v človeku".

Vzdihnila je. Očitno jo je poslušal, njegove misli pa so bile povsem drugje. Razkošje, ki jima ga je omogočal njegov poslovni uspeh, ni moglo nadomestiti izgube mladega, razposajenega, ljubljenega moža. Odslej je svojo duhovitost hranil za poslovne partnerje. Pogosto je delal tudi zvečer in prihajal domov na smrt utrujen. Kako naj bi se potem šalil, pogovarjal ali ljubil?

Kupila sta krasno hišo v predmestju, najela hišno pomočnico. Pogosto se je žena po nasvetih iz revij zvečer okopala, nadišavila, oblekla novo obleko, prižgala sveče in pripravila martini. Ko je prišel, je dala na gramofon njegov priljubljeni Mozartov koncert. Malce presenečeno jo je pogledal, ji rekel, da lepo diši, izjavil, da bi raje pil burbonca kot martini, ki mu kvari prebavo, predlagal, da prižgeta med večerjo luči, da bo lahko videl, kaj sploh je, zgrabil zadnje tržno poročilo in zaspal na zofi. Lastno smrčanje ga je prebudilo, da se je opotekel do spalnice.

Če bi bila vmes kakšna druga ženska, bi se bila lahko uspešneje borila. Tako pa je bila brez moči. Odločila se je, da bo začela delati, da izpolni praznino v svojem življenju. Premišljala je o tem, da bi si poiskala ljubimca, in nekoč je že kosila s fantom, s katerim sta bila skupaj v službi. Toda tudi njega sta zanimali samo trgovina in borza. Zgrozila se je ob misli, da je tudi njen ljubimec ves zavzet s poslovnimi stvarmi, in se odločila, da bo moške sovražila.

Ni vedela, kaj naj dela, in je bila obupana. Njene prijateljice so skrbele za svoje otroke, ki so jim pomagali pozabiti razočaranje. Ona ni imela nikogar. Ukvarjala se je z mislijo na samomor, pa se je nekaj v njej temu upiralo.

— Zakaj bi umrla jaz? Lahko se smejem, živim, ljubim. On je tisti, ki je že mrtev, pa se tega ne zaveda. Ne bi bilo prav, če bi se ubila jaz . . .

Ko je nekega večera prišel domov, sploh ni skušala začeti pogovora. Kazalo je, da on sploh ne opaža mrtve tišine. Zazvonil je telefon in skočil je k njemu.

— Harry, kako je bilo v Torontu? Samo o tem razmišljam ves večer.

Sijal je od zadovoljstva, ko je prišel v spalnico. Objel je ženo okoli pasu in vzkliknil:

— Uspeli smo v Torontu! Po dveh letih pogajanj — uspeh! To bo denarja! Če bi bil še Harry tu, kako rad bi slišal vse podrobnosti!

— Dajva, proslaviva ta uspeh, — mu je mirno rekla. — Pojdiva v najino hišico v gozdu. Že več mesecev nisva bila tam. Pot bo kmalu neprevozna in do pomladi ne bova mogla več tja.

— V hišico? — se ni mogel odločiti.

— Da! To bo najino drugo poročno potovanje. Morda se bova spet zbližala . . .

— Menda vendar nimaš občutka, da si me izgubila? Ali pa jaz tebe? Dobro, draga! Če želiš še eno poročno potovanje, ga boš imela. Moral pa bom odložiti dva poslovna sestanka, ki sem ju napovedal za soboto. Kako bi bilo, če bi najin izlet premaknila na prihodnjo soboto?

— Ne! — je rekla odločno.

Bil je preveč vesel zaradi vesti iz Toronta, da bi se upiral. Tako sta se v petek odpeljala v hišico v gozdu.

Vse sta našla tako, kot sta pustila. Nihče ni prihajal sem. Pred hišo sta bila velik kup drv in sekira v snegu. Zakurila sta ogenj in ogrela malo izbo.

Bila je srečna. Vračali sta se ji toplina in ljubezen. Morda bosta tu spet našla tisto, kar sta izgubila. Morda bo tu gledal vanjo, ne pa skoznjo. Morda se bo vsaj zdaj pozanimal za njeno življenje, ljubezen in pozabil na opravke, ki so ga zaposlovali. Da, bila je pripravljena izkoristiti ta izlet, kolikor se bo le dalo.

Gledal je rumene in oranžne plamene v kaminu. Bil je zamišljen in toplo ga je gledala ter začutila staro ljubezen in nežnost do njega. Sedla je na razmajan stol, ki sta ga nekoč kupila v vaški prodajalni. Spominjala se je, kako sta ga dala v avto in kako je sedla na ta stol, ker je bil prednji sedež poln razne prtljage. Po poti so se vsi obračali za avtom, da bi jo videli, smejali so se in ji mahali. Ko pa sta prišla sem, je skočila naravnost v njegov objem. Srečen in vesel jo je odnesel do praga, tam pa je obstal in jo spustil, ker je moral sneti ključ, ki je visel na zarjavelem žeblju. Tako sta se smejala, da ju je vse bolelo. Objela sta se in se smejala, smejala . . .

Dvignil je glavo in jo pogledal. Trudila se je, da bi uganila, kaj neki misli. Se je morda spominjal, kako je bilo včasih v tej hišici? Sklonila se je k njemu in na ustnicah se ji je zarisal pričakujoč smehljaj.

— Veš . . . — je rekel zamišljeno.

— Kaj? — je koketno nagnila glavo.

— Centralna ameriška tobačna družba se je združila z . . .

—

Krvavo sekiro je zakopala v sneg, se vrnila v hišico in sedla k ognju. Dolgo je tako zamišljeno sedela, potem pa je šla poiskat lopato.

DOMISLICE

Srce ima svoje vzroke, ki jih naš razum ne more dojeti. Pascal

Kadar vabi upanje, smo vsi povabljeni. Gascoigne

Spomin je edini raj, iz katerega nas nihče ne more pregnati. Richter

Človek, ki ga bolečina ne vzgaja, bo vedno ostal otrok. Tommaseo

Glej vase samega! Tu je izvor dobrega, ki ne bo nikoli usahnil, če boš nenehno črpal iz njega. Mark Avrelij

Hiša brez knjižnice je hiša brez dostojanstva. De Amicis

Najbolje oblečena žena

Ste že kdaj videli, kako stopa mlada žena na ulico v novi obleki, ki jo je pred petimi minutami prvič oblekla? To so vrhunci v življenju vsake ženske. Evelina je imela prav danes tak veliki dan. Stala je pred ogledali, šivilja se je sukala okoli nje in jo cukala spredaj in zadaj za obleko.

Potem je prišel veliki trenutek. Evelina je plačala račun in stopila kot kraljica skozi steklena vrata na ulico. Zdelo se ji je, kot da trobijo fanfare.

Toda komaj je napravila nekaj korakov, je zaslišala za seboj moški glas:

„Trenutek, gospa!"

Pred njo je stal mlad mož.

V rokah je držal fotografsko kamero.

„Nasmehnite se, prosim! Hvala!"

Evelina je zmedena stala pred možem. Ni vedela, ali naj se veseli ali jezi. Toda še preden je utegnila kaj reči, je že spregovoril mladi mož:

„Oprostite mi ta nenadni napad, spoštovana gospa. Sem namreč fotoreporter za neko veliko ilustrirano modno revijo in zbiram slike za veliko reportažo pod naslovom: Elegantna žena na ulici. Ko sem vas videl, se nisem mogel premagati. Vaša slika bo najlepša. Obleka, ki jo nosite, je prava pesem! Izkušeno oko takoj opazi, da je prišla obleka iz rok prvovrstne šivilje. Ni dvoma, da ste najbolje oblečena žena v mestu. Vašo sliko bom objavil na naslovni strani!"

Evelina je bila tako osupljena, da ni spravila besede iz sebe, kar se ji je zelo redko dogajalo.

„Otokar!" je vzkliknila že na pragu, ko je prišla domov. „Pomisli, kaj sem doživela! Na cesti so me slikali! Fotoreporter neke modne revije! Mojo sliko bo dal na prvo stran! No, kaj praviš k moji novi šivilji? Mar ni imenitna?"

Evelinin mož je pogledal račun.

„Če ne zna nič drugega, pa zna računati!" je dejal precej suho.

„Kako?"

„Toliko denarja za to obleko, za ta minimodel!"

„Otokar, saj se sploh ne spoznaš na cene! Pri Biberneli bi plačala dvakrat več! In kdove, ali bi me slikali na ulici kot najbolje oblečeno ženo mesta! Bomo videli, kako boš zazijal, ko boš videl mojo sliko na naslovni strani revije!"

Zazijala pa je Evelina, ko je popoldne zagledala mladega moža, ki ga je še isti dan popoldne povabil na dom njen mož. Bil je mlad študent medicine. Evelini se je zazdelo, da sanja. To je bil fotoreporter pred šiviljino hišo! Očividno je ni prepoznal. Dopoldne je verjetno gledal samo njeno obleko, nje pa ne.

„Kako pa se vzdržujete med študijem?" je vprašal Otokar.

Študent se je zasmejal:

„Oh, neka prismojena šivilja z visokimi cenami me je najela za tako imenovanega fotoreporterja. Stati moram pred njeno hišo in fotografirati vse stranke, ki stopijo iz njenega lokala. Trapam moram pripovedovati pravljice o tem, kako elegantne so in da bo njihova slika na prvi strani modne revije."

„Kaj pa storite s slikami?" je vprašala Evelina in prebledela.

Fotoreporter se je zasmejal:

„Nič. V kameri sploh ni filma!"

Jo Hanns Rössler

MESEC slovenske knjige

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 2.-

- Ivo Šorli: **VEČNE VEZI,** 120 str. br.
- Rudolf Pečjak: **ROKEC,** mladinska povest, 112 str. ilustr. br.
- Ivan Albrecht: **ZELENA LIVADA,** 64 str. br.
- John Steinbeck: **LJUDJE IN MIŠI,** 136 str. br.
- Evan Hunter: **SMEH Z JEZERA,** 128 str. br.

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 4.-

- Manica Komanova: **NA GORENŠČEM JE FLETNO,** 114 str. br.
- Davorin Ravljen: **GRAJSKI VRABEC,** 48 str. ilustr. br.
- Fran Roš: **DIJA,** otroška povest, 48 str. ilustr. br.
- Angelo Cerkvenik: **OVČAR RUNO,** 120 str. ilustr. br.
- France Bevk: **PASTIRCI,** 88 str. ilustr. br.

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 6.-

- A. S. Jakovljev: **ZGODBE IZ MOJEGA ŽIVLJENJA,** 100 str. il. ppl.
- Ivan Matičič: **PETRINKA,** 208 str. pl.
- Vladimir Kavčič: **SREČA NE PRIHAJA SAMA,** 174 str. br.
- Joseph Conrad: **SENČNA ČRTA,** 154 str. pl.
- Josip Stritar: **UGANKE,** 64 str. ilustr. br.

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 8.-

- Radislav Rudan: **BILO JE NEKOČ,** 164 str. ilustr. br.
- Jo Mihaly: **NEMIR V NIŽAVAH,** 136 str. br.
- J. P. Jacobson: **SKRIVNOST Z BARJA,** 132 str. br.
- Jack London: **CESTA,** 132 str. br.
- Fran Govekar: **LJUBEZEN IN RODOLJUBJE,** 184 str. ppl.

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 10.-

- Saltikov-Ščedrin: **GOSPODA GOLOVLJOVI,** 292 str. ppl.
- Jordan Jovkov: **ŠIBILJ** in druge novele, 240 str. ppl.
- Multatuli: **MAKS HAVELAAR,** 320 str. br.
- Josip Ribičič: **BARKA ZAPLAVALA,** 120 str. ilustr. pl.
- **OSMI KROG PEKLA,** fantastične novele, 160 str. br.

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 12.-

- **HRVATSKI POVOJNI NOVELISTI,** zbirka novel, 256 str. ppl.
- Frans Eemil Sillanpää: **SILJA,** 220 str. ppl.
- Alberto Moravia: CIOCIARA, 192 str. ppl.
- Vladimir Nazor: **NOVELE,** 220 str. ppl.
- Nikolaj Ostrovski: **KAKO SE JE KALILO JEKLO,** 432 str. br.

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 15.-

- Milena Mohoričeva: **KORENOVE SAŠE UČNA DOBA,** 284 str. br.
- Erih Koš: **VELIKI MAK,** 100 str. ilustr. kart.
- Edgar Wallace: **KRIVDA DRUGEGA,** 100 str. pl.
- Claude Aveline: **DVOJNA SMRT FREDERICA BELOTA,** 96 str. pl.
- Ivan Bunin: **VAS-GOSPOD IZ SAN FRANCISCA,** 196 str. br.

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 18.-

- Hermann Kesten: **OTROCI GERNIKE,** 176 str. pl.
- **PESEM BORB IN ZMAG,** 124 str. ilustr. pl.
- Ivo Zorman: **TRIJE BORJANOVI,** 208 str. ppl.
- Marja Boršnik: **FRAN CELESTIN,** 328 str. pl.
- Ignazio Silone: **SENCE POD SNEGOM,** dve knjigi skupaj 460 str. br.

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 20.-

- Stephen Crane: **RDEČI ZNAK HRABROSTI,** 148 str. pl.
- Anton Ingolič: **SOSESKA,** 212 str. pl.
- Charles-Noel-Martin: **ALI JE ODBILA SVETU URA HI,** 184 str. br.
- B. Traven: **ZAKLAD SIERRA MADRE,** 176 str. br.
- Tone Seliškar: **INDIJANCI IN GUSARJI,** 168 str. ilustr. pl.

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 25.-

- Miško Kranjec: **POMLAD,** zbirka novel, 428 str. ppl.
- M. Klemen: **ZALESJE SE PREBUJA,** 324 str. pl.
- Dobrica Ćosić: **DALEČ JE SONCE,** 280 str. br.
- France Bevk: **SLEPA ULICA,** 204 str. pl.
- Alojz Kraigher: **MLADA LJUBEZEN,** 264 str. ppl.

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 30.-

- Črtomir Šinkovec: **OBLAKI NAD SONČNO DEŽELO,** 252 str. ilustr. br.
- Klaus Mann: **SYMPHONIE PATHETIQUE,** 322 str. pl.
- Anton Ingolič: **PRED SONČNIM VZHODOM,** 320 str. ppl.
- Oto Bihalji Merin: **OKTOBRA NA SVIDENJE,** 432 str. pl.
- John Steinbeck: **VZHODNO OD RAJA,** dve knjigi skupaj 820 str. br.

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 40.-

- Mira Miheličeva: **MAVRICA NAD MESTOM,** 264 str. pl.
- Homer: **ILIADA,** 488 str. pl.
- W. M. Thakeray: **SEMENJ NIČEVOSTI,** dve knjigi skup. 734 str. ppl.
- Branko Čopič: **OGNJENO LETO,** dve knjigi skupaj 676 str. pl.
- Gyula Illyes: **LJUDSTVO S PUSTE,** 312 str. pl.

Izbor obsega v glavnem antikvarične knjige, ki so na zalogi samo v enem izvodu. Zato svetujemo, da si jih oskrbite takoj, predno bodo razprodane. Posamezne knjige lahko naročite tudi po pošti.

KNJIGARNA „NAŠA KNJIGA" CELOVEC WULFENGASSE

Športni vestnik

● PREDOLIMPIJSKI TEDEN V SAPPORU

V Sapporu na Japonskem, kjer bodo leta 1972 zimske olimpijske igre, se je minuli teden končala generalka olimpijskih iger. Zastopniki iz 23 držav sveta so si ogledali v predolimpijskem tednu razmere za prihodnjo zimo, ko bodo tekmovali za olimpijska odličja. Zadnji dan tekmovanj sta bila na vrsti moški slalom in tek na 30 km. Tekmovanje v slalomu, ki je stalo v znamenju hudega snežnega meteža, je odločil v svojo korist Francoz Henri Brechu 3 sekunde pred dvema neznanima Japoncema. Četrto mesto je zasedel Francoz Mauduit, najboljši iz vrste Avstrijcev, od katerih je prva garnitura v Ameriki neuspešna, pa je na šestem mestu Josef Pechtl, ki zaostaja za zmagovalcem polnih šest sekund.

V teku na 30 km je stavila Nemčija zmagovalca, pravtako pa v štirisedežnem bobu dan poprej. V biatlonski štafeti je zasedla štafeta Norveške prvo mesto pred Japonsko in Sovjetsko zvezo.

Avstrijski tekmovalci na predolimpijskih igrah niso imeli dosti uspeha. Dobra mesta so zasedli le v sankanju, kjer sta olimpijska zmagovalca v dvosedu Schmid in Walch zasedla drugo mesto, v enosedežnem tekmovanju pa Schmid in nekdanji svetovni prvak Feistmantel tretje oz. četrto mesto. V alpskem smučanju so odpovedali tako moški (Pechtl, Tritscher, Rudi Sailer) kakor tudi ženske (Totschnig in Gföllner).

Kot najuspešnejša država na predolimpijskem tednu se je izkazala Sovjetska zveza, katere ekipa je osvojila 9 prvih, 8 drugih in 5 tretjih mest. Na mestih za Sovjetsko zvezo sledijo Zahodna Nemčija (5, 2, 2), Francija (4, 1, 4), Japonska (3, 9, 7) in Vzhodna Nemčija (3, 2, 4). Avstrijska predolimpijska ekipa je zasedla šele 13. mesto z enim drugim in enim tretjim mestom.

Zanimivo je še, da so Jugoslovani zasedli v hokejskem turnirju petih hokejskih ekip skopo tretje mesto. Prvo mesto je zasedla hokejska ekipa Japonske pred ekipo Norveške. Četrto in peto mesto sta zasedla domača hokejska kluba.

Tekmovalci predolimpijskega tedna so si na splošno zbrali slabe vtise tekmovalnih mest. Treba bo še velikih sprememb, če bodo Japonci hoteli zagotoviti brezhiben potek olimpijskih iger 1972.

● AVSTRIJSKO MLADINSKO PRVENSTVO

V nedeljo se je v Vrbi končalo avstrijsko mladinsko prvenstvo v nordijskih disciplinah. Koroški mladinci so tokrat pred domačim občinstvom že prvi dan tekmovanja, v petek, slavili dve zmagi. Pri mlajših mladincih je osvojil naslov državnega prvaka v teku na 3 km Korošec Koreimann iz Podroščice, pri mladincih pa je postal državni prvak Plattner iz Feldkirchna. Drugi dan prvenstva v specialnem skakanju sta dosegla naziv državnega prvaka pri mladincih Sepp Gratzer in pri starejših mladincih Karl Schnabl, oba iz Zahomca.

Na letošnjem mladinskem prvenstvu v nordijskih disciplinah so Koroški podčrtali svojo premoč v avstrijskem nordijskem športu. Ekipna zmaga je izpadla zelo prepričljivo, saj so zasedli prvo mesto s 14 točkami prednosti pred drugouvrščeno ekipo Tirolske, ki je dosegla 215 točk. Tretje mesto je zasedla Štajerska pred Salzburško in Zgornjo Avstrijsko.

● PRÖLLOVA V VODSTVU

V zadnjih tekmovanjih letošnje alpsko smučarske sezone ima Avstrijka Annemarie Pröll najboljše izglede za osvojitev svetovnega pokala pri ženskah. Po svojih zadnjih uspehih je namreč prevzela vodstvo tega tekmovanja z devetimi točkami prednosti pred Francozinjo Michele Jacot, ki je zbrala dosedaj 133 točk. Pröllova ima izglede zaradi mnogih tekmovanj v disciplinah, kjer je uspešnejša.

Na letošnjem programu smučarjev sta še dva smuka v Sugar-Loafu, slalom v Heavenley Valleyu in pet veleslalomov. Pröll ima torej po raznih meritvah možnost, doseči maksimalno število 220 točk. Isto število lahko doseže tudi najhujša konkurentka Jacotova. Pa tudi tretjeuvrščena Avstrijka Drexel ima izvrstne izglede za dobro mesto v končni uvrstitvi svetovnega pokala. S 46 točkami zaostanka za Pröllovo lahko doseže po končanih tekmovanjih še vedno prvo mesto pokalne uvrstitve.

Od 5. do 14. marca 1971 bodo v Švici tekmovanja za svetovno prvenstvo skupine B v hokeju na ledu, kjer bo tekmovala tudi hokejska ekipa Avstrije. Zvezni trener Rudolf Novak je imenoval za nastope v Švici tudi šest igralcev avstrijskega državnega prvaka KAC (Pregl, Felfernig, Kalt, Pušnik, Samonig in König), ki vadijo sedaj skupaj z devetnajstimi hokejisti drugih avstrijskih klubov pod vodstvom znanega Čeha Tikala v Innsbrucku.

RADIO PROGRAM

RADIO CELOVEC

Poročila: 5.00 — 6.30 — 8.00 — 10.00 — 13.00 17.00 — 19.00 — 20.00 — 22.00 — 23.00 — 24.00.

Dnevne oddaje: (razen ob sobotah, nedeljah in praznikih): 5.05 Ljudske viže — 5.30 Kmetijska oddaja — 5.33 Ljudske viže — 5.40 Jutranja opažanja — 5.43 Pisane jutranje melodije — 6.00 Jutranja gimnastika — 6.35 Glasba in dobri nasveti — 6.45 Deželni razgled — 7.00 Glasbeni mozaik — 7.45 Lokalna poročila — 8.05 Godba na pihala — 8.15 Oddaja za ženo — 9.00 Za prijatelje stare glasbe — 10.05 Operetni koncert — 11.25 Oddaja za podeželje — 11.45 Za avtomobiliste — 13.05 Deželni razgledi — 13.30 Glasba po kosilu — 13.45 Slovenska oddaja — 15.30 Še vedno priljubljeno — 16.15 Ženska oddaja — 18.10 Odmev časa — 18.40 šport — 18.45 Note in beležke — 18.55 Lahko noč otrokom — 19.03 Pregled sporeda — 19.05 Zabeležite si — 19.35 Melodija in ritem — 20.05 Deželna poročila — 22.10 Šport iz vsega sveta.

Sobota, 20. 2.: 5.05 Pihalna godba za začetek dneva — 7.55 Naš hišni vrt — 10.00 Šolska oddaja — 11.00 Naša lepa domovina — 13.50 Za zbiralce znamk — 14.20 Kjer prepevajo, tam ostanemo — 15.30 Voščila — 17.10 Koroška v pesmi in besedi — 18.00 Za delovno ženo — 18.40 Umetnostna in kulturna kritika — 20.10 „Filmski milijonar", musical — 20.55 Ura bije 14, pustna mora — 21.30 Ljubljenci občinstva nekdaj in danes: Heinz Rühmann — 22.20 Za zrelejše semestre.

HIŠA

7 prostorov, gospodarsko poslopje, 1000 kvadratnih metrov sadnega vrta, zelenjavni vrt, okrasni vrt, 3 minute od železniške postaje, telefon — ugodno na prodaj.
Naslov v uredništvu ali tel. 0 42 28-209.

Nedelja, 21. 2.: 6.10 Igra na orgle — 7.40 Za staro in mlado — 8.05 Kmetijska oddaja — 8.10 Kaj je novega — 9.00 Nedeljsko jutro brez skrbi — 10.30 Radijska pripovedka — 11.00 Dopoldanski koncert — 12.03 Za avtomobiliste — 13.10 Ogledalo Mestnega gledališča — 13.45 Iz domovine — 14.30 Štirideset let oddaje voščil — 15.30 Voščila — 16.00 Strah na gradu, otroška oddaja — 16.30 To je moj Dunaj — 17.05 Beljaški pust 1971 — 19.00 Nedeljski šport — 19.30 Govori deželni glavar Sima — 19.40 Deželni razgledi — 20.10 Avstrijska rally — 21.15 Zveneča Avstrija — 22.20 Valčki.

Ponedeljek, 22. 2.: 5.05 Godba na pihala — 9.00 Učenje in nadaljnje izobraževanje — 10.00 Enodejanke iz svetovne literature — 10.45 Vloga žene v Avstraliji — 11.00 Ljudska glasba — 14.30 Knjižni kotiček — 14.45 Iz deželnega prosvetnega programa — 15.00 Iz štajerskega glasbenega življenja — 16.15 Srčni infarkt — 16.30 Otroci komponirajo — 17.10 Zabavna oddaja — 18.00 Oddaja kmetijske zbornice — 18.45 Note in beležke — 20.10 Avstrijske radijske igre po letu 1945 — 21.05 Robert Stolz dirigira — 22.20 Dunajski pust.

Torek, 23. 2.: 5.05 Godba na pihala — 5.33 Ljudske viže — 9.00 Svetovna književnost iz Skandinavije — 9.30 Vesele note — 10.00 Kulturna zgodovina živil — 10.20 Pravice in dolžnosti državljana — 11.00 Ljudska glasba — 14.30 Predstavljamo vam — 14.45 Koroški visokošolski tedni — 15.00 Pihalna parada — 16.15 Srčni infarkt — 16.30 Lovska latovščina — 16.45 Otroška telovadba — 17.10 Avstrijci o Avstriji — 18.00 Oddaja sindikalne zveze — 19.15 Na obisku pri koroških godbah — 20.10 Donava, Isar in Ren — 22.25 Kadar se sprehajajo zaljubljenci.

Sreda, 24. 2.: 5.05 Godba na pihala — 5.33 Ljudske viže — 9.00 Bele puščave — 9.30 Pesmi pokore — 11.00 Ljudska glasba — 14.45 Koroška pesem — 15.00 Štajerske orgle — 16.15 Srčni infarkt — 16.30 Običaji na pepelnico — 18.00 Oddaja industrije — 18.45 Zborovska glasba za pepelnico — 19.15 Domovina Avstrija — 20.10 Od Eve in Adama naprej — 21.00 Za prijatelja planin.

Četrtek, 25. 2.: 5.05 Godba na pihala — 5.33 Ljudske viže — 9.00 Iz minulih časov — 9.30 Vesele note — 10.00 Veseloigra v svetovni književnosti — 10.30 Nova glasba za otroke — 11.00 Ljudska glasba — 14.45 Zabeleženo na koroških cestah — 15.00 Igrajo graški umetniki — 16.15 Srčni infarkt — 16.30 Otroška oddaja — 17.10 Melodije iz Kattniggovih operet — 17.50 Dedno pravo — 18.00 Oddaja obrtnega gospodarstva — 19.15 Dom in šola — 20.10 Lovska ura — 21.15 Iz domačega glasbenega ustavrjanja.

Petek, 26. 2.: 5.05 Godba na pihala — 5.33 Ljudske viže — 9.00 Moderna cerkvena glasba — 9.30 Klavirsko delo Roberta Schumanna — 10.05 Zgodovina Avstrije v pripovedki — 10.30 Mi in država — 11.00 Ljudska glasba — 14.30 Nove knjige koroških založb — 14.45 Literatura iz Štajerske — 15.00 Zborovska glasba — 16.15 Žena v kmetijstvu — 17.10 Glasba za konec tedna — 18.00 Oddaja delavske zbornice — 19.15 Zabavno iz umetniške postilje — 20.10 Kar poslušam rad — 21.10 Začinjena večerja — 22.25 Pogled k sosedu.

Slovenske oddaje

Sobota, 20. 2.: 9.00 Za jugoslovanske delavce v Avstriji — Od pesmi do pesmi, od srca do srca — 14.00 Na pustno soboto za vas.

Nedelja, 21. 2.: 7.00 Duhovni nagovor — S pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo.

Ponedeljek, 22. 2.: 13.45 Informacije — Po sledeh starih šeg in navad.

Torek, 23. 2.: 13.45 Informacije — Športni mozaik — Veseli val.

Sreda, 24. 2.: 13.45 Informacije — „Primer tovariša X", igrajo slovenski dijaki.

Četrtek, 25. 2.: 13.45 Informacije — Našim mladim poslušalcem — Slovenski solisti — Iz kulturnega življenja koroških Slovencev.

Petek, 26. 2.: 13.45 Informacije — Žena, družina, dom.

RADIO LJUBLJANA

Poročila: 4.30 — 5.00 — 7.00 — 8.00 — 9.00 — 11.00 — 12.00 — 13.00 — 14.00 — 17.00 — 18.00 — 22.00 — 23.00 — 24.00.

Dnevne oddaje (razen ob nedeljah in praznikih): 4.30 Dobro jutro — 5.30 Danes za vas — 5.45 Informativna oddaja — 6.00 Jutranja kronika — 6.30 Informativna oddaja — 7.25 Pregled sporeda — 7.45 Informativna oddaja — 10.00 Danes popoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.30 Kmetijski nasveti — 13.15 Obvestila in zabavna glasba — 13.30 Priporočajo vam — 15.00 Dogodki in odmevi — 16.00 Vsak dan za vas — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 19.00 Lahko noč otroci — 19.10 Obvestila — 19.30 Radijski dnevnik — 23.05 Literarni nokturno.

Sobota, 20. 2.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pionirski tednik — 9.35 Vedri zvoki — 12.10 Orkester Beograjske opere — 12.40 Poje baritonist Edvard Sršen — 14.10 Glasbena pravljica — 14.30 Od vasi do vasi — 15.40 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov — 16.40 Dobimo se ob isti uri — 17.10 Gremo v kino — 17.50 Orkester Hollywood Bowl — 18.15 Mezzosopranistka Božena Glavakova in simfonični orkester RTV Ljubljana — 18.45 S knjižnega trga — 19.15 Ansambel Mihe Dovžana — 20.00 Spoznavajmo svet in domovino — 21.15 Parada zabavne glasbe — 22.20 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

Nedelja, 21. 2.: 6.00 Dobro jutro — 6.50 Danes za vas — 7.30 Za kmetijske poizvajalce — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.40 Orkestralna glasba za mladino — 9.05 Srečanje v studiu 14 — 10.05 Še pomnite, tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.45 Voščila — 11.50 Pogovor s poslušalci — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Z domačimi ansambli — 14.05 Vedri zvoki — 14.30 Humoreska tedna — 14.50 Godala v ritmu — 15.05 Nedeljsko športno popoldne — 17.05 Iz opernega sveta — 17.30 Radijska igra — 18.05 Klavirska in violinska glasba romantikov — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Zabavno glasbena oddaja — 22.20 Zaplešite z nami — 23.15 Jazz za vse.

Gesucht
SERVIERTOCHTER
auch Anfängerin, in gangbares Resaurant. Sehr guter Verdienst, geregelte Freizeit, Familienanschluß.
Offerten an: H. Fritschi, zur Blume, **CH 8575 Bürglen** / Thurgau (Schweiz).

Gesucht freundliche, aufrichtige
SERVIERTOCHTER
auch Anfängerin, schöner Verdienst, familiäre Behandlung, Eintritt nach Übereinkunft.— Familie Grüter, Gasthaus Winkelried, **CH 6204 Sempach** (Schweiz).

Avtomobilski klepar

dobi zaposlitev
pod najboljšimi pogoji.
Samsko stanovanje na razpolago.
Za jugoslovanskega državljana bo preskrbljeno dovoljenje za zaposlitev.
Dopise,
tudi v slovenščini,
na naslov:

Autofirma M Ö R T L & Co.

Villacher Straße 53
9020 Klagenfurt-Celovec

Ponedeljek, 22. 2.: 6.50 Rekreacija — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.20 Cicibanov svet — 9.40 Pojeta Meta Malus in Arsen Dedič — 12.10 Simfonični orkester RTV Ljubljana — 12.40 Igrajo veliki pihalni orkestri — 14.10 Iz del mojstrov lahke glasbe — 14.35 Voščila — 15.40 Poje moški zbor „Lončar" iz Ribnice — 16.40 Z operetnih odrov — 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne — 18.35 Mladinska oddaja — 19.15 Ansambel Lojzeta Slaka — 20.00 Richard Wagner: Mojstri pevci nürnberški, opera — 21.30 Pozabljene melodije — 22.15 Za ljubitelje jazza — 23.15 Ples z velikimi orkestri.

Torek, 23. 2.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola — 9.35 Narodne pesmi — 12.10 Iz oper slovenskih skladateljev — 12.40 Melodije iz filmov — 14.10 Moj svet je glasba — 14.40 Mladinska oddaja — 15.40 Odskočna deska — 16.40 Rad imam glasbo — 17.10 Popoldanski simfonični koncert — 18.15 V torek nasvidenje — 18.45 Narava in človek — 19.15 Ansambel Toneta Kmetca — 20.00 Prodajalna melodij — 20.30 Milčinski — Mejak: Butalci, radijska igra — 21.15 Lahka glasba — 22.15 S popevkami po svetu — 23.05 Balzac: Iz Okroglih povesti — 23.15 Igramo za ples.

Sreda, 24. 2.: 6.50 Rekreacija — 8.10 Operna matineja — 9.05 Nenavadni pogovori — 9.25 Iz glasbenih šol — 9.40 Slovenski pevci zabavne glasbe — 12.10 Melodije za razne instrumente — 12.40 Zvoki iz glasbenih revij — 14.10 Koncertni valčki — 14.35 Voščila — 15.40 Nekaj Mozartovih uvertur — 16.40 Plesni orkester RTV Ljubljana — 17.10 Jezikovni pogovori — 17.25 Slovenska zemlja v pesmi in besedi — 18.15 Iz opere „Capriccio" — 18.40 Naš razgovor — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana — 22.15 S festivalov jazza — 23.15 Popevke jugoslovanskih avtorjev.

Četrtek, 25. 2.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Skladbe Bela Bartoka — 9.35 Priljubljeni jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 12.10 Iz opere „Pikova dama" — 12.40 V ritmu koračnic — 14.10 Pesem iz mladih grl — 14.40 Enajsta šola — 15.40 Melodije iz Španije — 16.40 Portreti skladateljev lahke in zabavne glasbe — 17.10 Koncert po željah poslušalcev — 18.45 Kulturna kronika — 19.15 Ansambel Jožeta Privška — 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Večer s slovenskim pesnikom Tonetom Pavčkom — 22.15 Novi posnetki jugoslovanske simfonične glasbe — 23.30 Od popevke do popevke.

Petek, 26. 2.: 6.50 Rekreacija — 9.05 Radijska šola — 9.35 Slovenske narodne pojeta Zlata Ognjanović in Marcel Ostaševski — 12.10 Violinist Slavko Zimšek in pianist Marijan Lipovšek — 12.40 Ansambel Borisa Kovačiča — 14.10 Iz albuma skladb za mladino — 14.35 Voščila — 15.30 Napotki za turiste — 15.40 Iz popularne domače koncertne literature — 16.40 Rad imam glasbo —17.10 Človek in zdravje — 17.20 Operni koncert — 18.15 Klavirske sonate Beethovna — 18.50 Ogledalo našega časa — 10.15 Ansambel Ota Roma — 20.00 Naj narodi pojo — 20.30 Toppops — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih — 23.15 Jazz pred polnočjo.

TV AVSTRIJA 1

Sobota, 20. 2.: 15.35 ORF-koncert — 16.30 Za otroke — 17.10 Držite tatu — 17.30 Daktari — 18.00 Tedenski obzornik — 18.20 Otrokom za lahko noč — 18.25 Kultura aktualno — 18.50 Dober večer v soboto žel Heinz Conrads — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Pletene sledi — 21.40 Šport — 22.10 Čas v sliki — 22.25 Mademoiselle Stop, vesela filmska pripovedka.

Nedelja, 21. 2.: 15.25 Za otroke — 15.35 Cirkuška dogodivščina — 17.03 Kontakt — 17.35 Anekdote — in resnični dogodki iz življenja Josepha Haydna — 18.05 Otrokom za lahko noč — 18.10 Bonanza — 19.00 Čas v sliki in vprašanje tedna — 19.30 Šport — 20.15 Pletene sledi — 21.40 Čas v sliki — 21.55 Iz moje knjižnice — 22.20 Lov na milijonarja, filmska komedija.

Ponedeljek, 22. 2.: 18.00 Teletest — 18.20 Otrokom za lahko noč — 18.25 Slike iz Avstrije — 18.50 Iz otroških let filma — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Novinarka — 21.00 Poštni predal 7000 — 21.15 Telešport — 22.15 Čas v sliki.

Torek, 23. 2.: 18.00 Angleščina — 18.20 Otrokom za lahko noč — 18.25 Kultura aktualno — 18.50 Yancy Derringer: Dvoboj po naročilu — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Kaj sem? — 21.00 Beljaški pust — 22.30 Čas v sliki.

Sreda, 24. 2.: 10.00 Kaj morem postati — 10.30 Mostovi do človeka — 11.00 Lov na milijonarja — 12.35 Telešport — 16.30 Za otroke — 17.10 Kdo rokodelči z nami — 17.35 Mednarodni mladinski obzornik — 17.50 Za družino — 18.20 Otrokom za lahko noč — 18.25 Slike iz Avstrije — 18.55 Avstrija in Dežela jutranjega miru — Koreja — 19.25 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Vaš nastop prosim — 21.00 Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju — 23.00 Čas v sliki.

Četrtek, 25. 2.: 10.00 Kaj je jezik? — 10.30 Slike zveznih dežel — 11.00 Francoska šola — 11.30 Rimska zgodovina — 12.00 Mesto dela zgodovino — 16.00 Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju — 18.00 Italijanščina — 18.20 Otrokom za lahko noč — 18.25 Športni mozaik — 18.50 Pater Brown — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Spoved, film — 21.45 Svet knjige — 22.45 Čas v sliki. — 23. Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju.

Petek, 26. 2.: 10.00 Delo je molitev — 10.30 Mesto dela zgodovino — 11.00 Žrtev redovnice — 17.00 Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju — 18.00 Izstopi iz cerkve, zakaj? — 18.20 Otrokom za lahko noč — 18.25 Slike iz Avstrije — 18.41 Oddaja delavske zbornice — 18.50 Cesaričin sel: Vojne igre — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Komisar — 21.15 Mestni pogovori: Wels — 22.25 Čas v sliki — 22.40 Na poti ob koncu tedna — 22.45 Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju.

TV AVSTRIJA 2

Sobota, 20. 2.: 18.30 ORF-Report — 19.30 Čas v sliki — 20.00 Pregled sporeda — 20.06 Šport — 20.10 Vzgoja — 20.15 Biti resen je vse — 21.50 Telereprize.

Nedelja, 21. 2.: 18.30 Iz moje knjižnice — 19.00 Čas v sliki in vprašanje tedna 19.30 Iz sveta, v katerem živimo — 20.00 Šah kraljevska igra — 20.15 Amphitrion, komedija — 22.20 Telereprize.

Ponedeljek, 22. 2.: 18.30 Kaj morem postati — 19.00 Nova šola — 19.30 Čas v sliki — 20.00 Pregled sporeda — 20.06 Šport — 20.10 Vzgoja — 20.15 Lester Wilson-Show — 21.15 Paradoks o komedijantu — 22.15 Telereprize.

Torek, 23. 2.: 18.30 Francoščina — 19.00 Od note do note — 19.30 Čas v sliki — 20.00 Pregled sporeda — 20.06 Šport — 20.10 Vzgoja — 20.15 Rameaujev nečak — 21.45 Telereprize.

Sreda, 24. 2.: 18.30 Mesto dela zgodovino — 19.00 Življenje pod povečevalnim steklom — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Žrtvovanje redovnice, film — 22.00 Telereprize.

Četrtek, 25. 2.: 18.30 Lesno gospodarstvo v Avstriji — 19.00 Kontakt — 19.30 Čas v sliki — 20.00 Pregled sporeda — 20.06 Šport — 20.10 Vzgoja — 20.15 Ali ni mama čudovita?, filmska komedija — 21.45 Telereprize.

Petek, 26. 2.: 18.30 Mostovi do človeka — 19.00 Umetniške tehnike — 19.30 Čas v sliki — 20.00 Pregled sporeda — 20.06 Šport — 20.10 Vzgoja — 20.15 Naši ubogi bratranci: Boj in življenje šimpanzov — 21.15 Ponovitev želja.

Izdajatelj, založnik in lastnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem; glavni urednik: Rado Janežič; odgovorni urednik: Andrej Kokot; uredništvo in uprava: 9021 Klagenfurt — Celovec, Gasometergasse 10, tel. 85-6-24. — Tiska: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec - Borovlje.